

UDVIKLING FOR UDVIKLINGSHÆMMEDE. NR. 3 MAJ 2012

lev
bladet

61. ÅRGANG

Samarbejde om medicin skaber tryghed

HANDICAPRÅDET SOM VAGTHUND

Lovændringen om handle-
betalingskommuner har to
års jubilæum

Pamhulegård handicap venlig feriebolig

700 m² dejligt stort landhus beliggende på stor naturgrund i Pamhule midt i den smukke danske natur. Her er du tæt på skov, strand og vand. Huset ligger med skøn udsigt over Pamhule sø. Huset har 10 dobbelt værelser alle med eget badeværelse.

Husets samlingspunkt er det enorme køkkenalrum, som er indrettet med stort åbent køkken, stor spiseafdeling og i åben forbindelse med sofa/fjernsynsafdeling.

Tilhørende er stort pool rum med 60 m² stor pool med lille separat børnepool samt spa og sauna. Der er også tilstødende aktivitetsrum, hvor der kan spilles bold mv.

Inden for få km. afstand forefindes stor dyrehave samt skov. Kort afstand til domkirkebyen Haderslev med sine hyggelige gamle huse og stemningsfulde torv med små cafeer samt masser af gode shopping muligheder. Samtidig er der kort afstand til flere dejlige badestrande.

Huset er meget handicapvenligt uden trapper og der er skinne med hejs over poolen. Der er også toiletstol, lift samt toiletstøtte på toiletterne.

Huset udlejes på ugebasis med skiftedag lørdag. Prisen er DKK 12.500,- for januar-marts samt november og december. For øvrige mdr. er prisen DKK 15.000,- inkl. forbrug. Rengøring og sengelinned kan bestilles ved booking.

Få mere information på www.pamhulegaard.dk eller ring på 51 29 30 42 for nærmere information og booking.

- 4 Kort nyt**
- 5 Leder** – Lighed i sundhed er en mangelvare
- 6 Handicaprådet som vagthund**
– Lovændringen om handle-betalingskommuner har to års jubilæum
- 8 Samarbejde om medicin skaber tryghed**
– Succesfuldt samarbejde mellem bosteder og apoteker
- 14 Fornem fødselsdagsdonation fra Haribo til LEV**
– Vind billetter til Cirkus Benneweis
- 18 Dialog**
– Mads skal selvfølgelig lære matematik, men...
– Klædt på til endnu bedre dialog – gode input fra konference
- 23 Indkaldelse** – Repræsentantskabsmøde 2012
- 26 Seks ekstra søskende**
– Søskendegruppe i Rødovre har hjulpet og støttet hinanden i ti år
- 31 Folkemøde 2012** – LEV deltager med flere arrangementer
- 32 Valgoplæg** – Repræsentantskabsmøde 2012
- 37 Debatten**
– At være på arbejdsmarkedet og have et barn med handicap kan være en stor udfordring
- 45 LEV nyt**
- 46 Kort nyt**

Erhvervsmand har startet indsamling til Sølund Festivalen

Sølund Festivalen har de seneste par år lidt hårdt under de offentlige besparelser på handicapområdet. Men nu får festivalen hjælp fra en uventet kant. Den lokale erhvervsmand, Lars Kromand, der ejer IT-virksomheden Zitcom har nemlig startet en sms-indsamling til fordel for den trængte festival.

Ideen til indsamlingen opstod, da Kromann for nylig åbnede restaurant i Horsens. I stedet for traditionelle receptionsgaver opfordrede han gæsterne til at give et bidrag til Sølund Festivalen. Den opfordring fik festivalformand Lasse Mortensen til at troppe op til receptionen. På Lasse Mortensens spørgsmål om Lars Kromann kendte andre, som havde lyst til at spytte i den slunkne pengekasse var svaret, at det gjorde han da, og desuden ville han starte en sms-indsamling.

Hvis man ønsker at støtte indsamlingen til Sølund Festivalen, så er det bare at sende en sms! Ved at sende ordet "Sølund" til 1919, så støtter man automatisk festivalen med 150 kr. Indsamlingen kører frem til torsdag den 14. juni under selve Sølund Festivalen, hvor Lars Kromann håber at kunne overrække en stor check.

Kan prinsesser have Downs syndrom?

"Vi er ret sikre på, at jeres datter er født med Downs syndrom." Denne konstatering fik Lars og Anette af en læge få timer efter, at deres første barn, Sofie, blev født. Reelt var der tale om en chokerende oplysning, for den nakkefoldsscanning, Anette havde fået foretaget, viste ikke nogen risiko for kromosomfejl.

Anette B. Arentsen har nu fortalt historien om familien, der oplever det værst tænkelige ske på den ellers lykkeligste dag i deres liv, i bogen *Kan prinsesser have Downs syndrom?*

I bogen følger man familiens op- og nedture, der knytter sig til alt det ukendte, som venter dem i tilværelsen med et handicappet barn.

Anette B. Arentsen har gjort sig umage for ærligt at beskrive alle de grimme tanker, den dårlige samvittighed og de tvetydige følelser for den lille pige. Men man kan samtidig læse om en personlig krise, der udvikler sig til en stor glæde.

Lighed i sundhed er en mangelvare

AF SYTTER KRISTENSEN,
LEVS LANDSFORMAND

”Det ville være rart med en gennemgang af medicinen med en farmaceut en gang imellem. Det er trods alt os, der spiser det!” Sådan siger en af beboerne i et botilbud, som har deltaget i et projekt om at skabe større sikkerhed i medicin håndteringen. Citatet er indirekte en lidt for god illustration af den situation, som alt for mange mennesker med udviklingshæmning befinder sig i, når det gælder deres egen sundhed. Og det er ikke kun, når det gælder deres eventuelle medicinindtag.

Projektet om bedre medicin håndtering i botilbud har fokus på en vigtig og alvorlig problemstilling, nemlig risikoen for, at der begås fejl i den hjælp til medicin håndtering, som ydes til mennesker med udviklingshæmning i botilbud. Projektet viser, at der kan opnås bedre sikkerhed gennem lægetjek og medicingennemgang – og gennem et bedre samarbejde mellem farmaceuter fra landets apoteker og medarbejderne i botilbuddene.

Men projektet illustrerer også en anden og bredere problemstilling, nemlig den ofte mangelfulde involvering af mennesker med udviklingshæmning i deres egen sundhed. Beboeren med citatet i indledningen fortæller os jo indirekte, hvad han hidtil har været mest vandt til: at få medicin uden at vide særligt meget om, hvad det skulle gøre godt for. Sådan tror jeg desværre, det fortsat er for rigtig mange voksne med udviklingshæmning. Den medicin, de indtager, er noget som aftales mere eller mindre hen over

hovedet på dem. Det er altså ikke godt nok, når vi taler om noget så personligt som medicin og personlig sundhed.

Medicinsikkerheden skal selvfølgelig være i orden – og det er godt at samarbejdet udvikles mellem de forskellige faggrupper. Men i mine øjne skal vi være meget opmærksomme på, at borgerens eget perspektiv ikke forsvinder midt i alle de gode professionelle ambitioner om bedre koordination og mere viden. Sundhedssystemet – i bred forstand – har et særligt ansvar her. For det er først og fremmest i sundhedssystemet, man skal blive bedre til dialogen med mennesker med udviklingshæmning. Ganske som andre borgere har de krav på dialog og information om den medicin, som lægen synes, de bør tage.

Som udgangspunktet må det være lægen og det øvrige sundhedssystem, der skal gøre sig større anstrengelser for at tilpasse deres kommunikation i forhold til mennesker med for eksempel kommunikative vanskeligheder. Ja, det kan tage lidt længere tid, men det er ikke i orden blot at forlade sig på, at botilbuddets personale tager sig af dialogen. Personalet skal måske støtte i dialogen mellem lægen og beboeren,

men ansvaret kan ikke bare indirekte delegeres til botilbuddene.

Problemerne med tilgængeligheden for mennesker med udviklingshæmning i sundhedssystemet er ikke alene et spørgsmål om medicin. Der er generelt en alt for udbredt tendens til at denne gruppe borgere ikke involveres i deres egen sundhed. Både når det gælder den behandlende og den forebyggende og sundhedsfremmende indsats.

Det har jeg for nyligt skrevet til sundhedsminister Astrid Krag og gjort opmærksom på. I forbindelse med et samarbejd i Folketingets sundhedsudvalg lød det nemlig som om, ministeren ikke mente, der var problemer med den lige adgang til sundhed for mennesker med handicap. Ministeren havde ikke ”indikationer” på ligebehandlingsproblemer i sundhed.

Der tager hun desværre fejl. Vi har efterhånden talrige eksempler på, at den lige sundheds-tilgængelighed for mennesker med handicap – ikke mindst med udviklingshæmning – er helt utilstrækkelig. Den viden har jeg nu henledt sundhedsministerens opmærksomhed på. Så nu venter jeg blot på, at der tages konkrete initiativer for at imødegå problemerne effektivt.

Det ville være rart med en gennemgang af medicinen med en farmaceut en gang imellem. Det er trods alt os, der spiser det!

HANDICAP- RÅDET SOM

VAGT HUND

Lovændringen om handlebetalingskommuner har to års jubilæum. Et rigtig trist jubilæum. Måske kan de kommunale handicapråd skubbe på for at de borgere, som er kommet i klemme i de nye regler, ikke glemmes helt. Det har man bl.a. gjort i Herlevs kommunale handicapråd.

Alle borgeres kommunale medborgerskab er - eller bør i hvert fald - være der, hvor man bor og lever sin hverdag. Der hvor man har sin bolig, går på arbejde, har sit fritidsliv osv. Der hvor man går til kommunalvalg hvert fjerde år. Men handle-betalingskommunereglerne, der blev vedtaget af Folketinget i 2010 har skabt en fuldkommen uholdbar forvirring om, hvem der egentlig har ansvaret for en større gruppe mennesker med udviklingshæmning og deres situation. Handle-betalingskommunereglerne be-

tyder, at borgere med omfattende behov for hjælp i en række tilfælde nu får fastlagt deres hjælp i en anden kommune, end den de bor i. "Den, som betaler, skal også bestemme musikken", var parolen for lovændringen, der i øvrigt havde KL som sin mest markante fortalere.

INGENS BORGERE

En bekymrende effekt af lovændringen er den uklarhed, der er opstået om, hvem der egentlig har ansvaret for de borgere, der er ramt af handlebetalingskommunereglerne. Man kan næsten høre det for sig, når man i de kommunale socialforvaltninger taler om en borger - lad os kalde ham Peter - i et af kommunens botilbud. "Jamen, Peter, han er jo ikke længere en af vores borgere..." For Peter har siden 2010 haft en anden handlekommune, end der hvor han bor.

I Peters nye handlekommune ser man ham imidlertid heller ikke som en medborger i kommunen - for Peter bor jo ikke i handlekommunen, han har ingen stemmeret til kommunens byråd, han betaler ikke sin kommuneskat der, og han har måske ikke været der de seneste 20 år. Et af de steder, hvor forvirringen kom-

mer tydeligt til udtryk er i de kommunale handicapråd. For hvilket handicapråd er det egentlig, der skal interessere sig for Peter og de vilkår, som bydes ham i hverdagen? Er det handicaprådet i den kommune, hvor Peter bor? Eller er det handicaprådet i Peters handlekommune?

Svaret er ikke så lige til - for faktisk er det begge handicapråd, der har et ansvar for at forholde sig til kommunens indsats for Peter. Handicaprådet i Peters *bopælskommune* skal interessere sig for Peters muligheder i kultur- og fritidslivet, undervisning, job osv. Men handicaprådet i Peters *handlekommune* har faktisk også en opgave. De skal nu pludselig holde øje med, hvordan deres kommune tager vare på deres nye rolle som handlekommune efter Service-loven for Peter og andre borgere i tilbud i andre kommuner.

TASK FORCE I HERLEV

Handicaprådet i Herlev Kommune valgte at tage fat på denne nye opgave i forhold til borgere i andre kommuner. Det gjorde rådet ved at bede kommunen redegøre for, hvor mange borgere i andre kommuner Herlev havde hjemta-

Evaluering af reglerne

Ankestyrelsen gennemfører aktuelt en evaluering af handle-betalingskommunereglerne. LEV er, sammen med flere andre handicaporganisationer, blevet interviewet til evalueringen. Evalueringsrapporten sendes til Folketingets socialudvalg i midten af maj.

LEVs landsformand havde, sammen med formændene fra tre andre handicaporganisationer, et indlæg i Kristeligt Dagblad den 23.4.2012 om handle- betalingskommunereglerne. Heri opfordres økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestager til at finde en anden måde at udligne udgifter mellem kommunerne. Indlægget kan læses på LEVs hjemmeside, under overskriften "Handicappedes demokratiske medborgerskab sjofles".

LEV vil fortsætte presset for at få regeringen til at ændre handle-betalingskommunereglerne.

get handleansvaret for. Og man bad samtidig kommunen oplyse, hvor mange af de borgere, der var gennemført personrelateret tilsyn i forhold til. Sådan et tilsyn er kommunen nemlig forpligtet til at gennemføre jævnlige for at sikre, at borgeren rent faktisk får den hjælp, som han eller hun er berettiget til.

I første omgang var svaret fra Herlev Kommune forbløffende. Kommunen oplyste, at man havde hjemtaget handleansvaret for cirka 100 borgere i andre kommuner, men frem til udgangen af 2011 havde kommunen kun været i kontakt med omkring ti af disse borgere. Og kommunen havde såmænd kun planer om at tage kontakt til yderligere cirka 25 af sine nye "handlekommuneborgere" i løbet af 2012. Med den hastighed i kommunens tilsyn kunne der komme til at gå flere år, før man var "kommet igennem bunken".

Først da handicaprådet pressede på for at få kommunens forklaring på, hvad man havde tænkt sig, kom kommunen på bedre tanker. Nu er der nedsat en såkaldt task force, der skal føre personrelateret tilsyn og besøge borgerne i de andre kommuner.

Denne case fra Herlev er tankevækkende. Hvis ikke handicaprådet var begyndt at interessere sig for borgerne i andre kommuner, ville en større gruppe borgere formentlig være blevet ignoreret i årevis af den kommunale myndighed, som har ansvaret for den hjælp, de modtager.

AMPUTERET MEDBORGERSKAB OG RETSSIKKERHED

En af de centrale målsætninger med kommunalreformen var ønsket om at skabe større gennemskuelighed for borgerne. Nu skulle det være enkelt for borgerne at få styr på, hvilken myndighed, der har ansvaret. Der blev talt om én indgang til det offentlige, et enstrengt system, mere effektiv og professionel ledelse, mere nærdemokrati osv.

I det lys er ændringen af handle-betalingskommunereglerne endnu mere groteske. De mange borgere med udviklingshæmning, der har oplevet, at handlekommuneansvaret er blevet hjemtaget til betalingskommunen, har nemlig fået *mindre* gennemskuelighed, *flere* indgange til det offentlige og *mindre* nærdemokrati. Og faktisk har vi allesammen formentlig også fået en mindre effektiv offentlig sektor, når kommunernes ansatte skal sagsbehandle for borgere i andre kommuner.

AMPUTERET MEDBORGERSKAB

Rigtig mange voksne med udviklingshæmning har i løbet af de seneste knap to år fået besked om, at det nu pludselig er en anden kommune, end den de bor i, som fastlægger serviceniveau og træffer konkrete afgørelser om den hjælp, de får. Handlekommuneansvaret er overført til betalingskommunen – og det vil i mange tilfælde sige til den kommune, som – ofte for rigtig mange år siden - første gang visiterede dem til eksempelvis et botilbud.

Den dramatiske konsekvens er, at denne gruppe medborgere ikke – modsat alle andre – har mulighed for at gøre deres demokratiske indflydelse gældende over for de kommunalpolitikere, som har ansvaret for den hjælp, de ydes efter Serviceloven. Deres demokratiske medborgerskab er så at sige amputeret.

Men regelændringen om handle- og betalingskommune har ikke kun betydning for det fulde demokratiske medborgerskab. De er også en alvorlig trussel mod sårbare borgeres sociale retssikkerhed i hverdagen. Mange af dem, som er blevet ramt af denne regelændring, er mennesker, der på grund af deres handicap i forvejen kan have vanskeligt ved selv at varetage deres interesser over for offentlige myndigheder. Deres reelle retssikkerhed er markant forværret med de nye regler.

Samarbejde om medicin skaber tryghed

Et forsøg med tæt samarbejde imellem udvalgte bosteder og apoteker omkring medicin til bostedernes beboere har været så succesfuldt, at samarbejdsmodellen med fordel kan overføres til hele landet

En række undersøgelser har påvist flere sikkerhedsmæssige udfordringer i forbindelse med medicinbehandling på botilbud for mennesker med handicap. I mange tilfælde er der ikke tilknyttet et fast sundhedsfagligt personale til det enkelte botilbud, og borgere på botilbud får ofte ordineret flere forskellige former for medicin af både speciallæger og deres praktiserende læger. Risikoen for, at der sker fejl, trænger sig derfor altid ubehageligt tæt på.

Der findes samtidig erfaringsmæssigt mange udviklingshæmmede på bosteder rundt omkring i landet, som lever på gamle diagnoser og medicin, som ikke er blevet reguleret i lang tid.

Det var baggrunden for, at der i 2010 blev igangsat et pilotprojekt, hvis formål var at øge sikkerheden i medicinbehandling på botilbud for borgere med handicap.

FOKUS PÅ HVER ENKELT BEBOER

Fire botilbud, to i København og to i Helsingør, deltog i projektet.

Indledningsvis blev hver enkelt beboer, der deltog i projektet, undersøgt af en læge, som gennemgik hans eller hendes nuværende medicin. I samarbejde med bostedet, farmaceuter, nogle pårørende og i enkelte tilfælde også beboeren blev der taget stilling til, om beboerens medicin måske skulle ændres.

Sideløbende blev de medarbejdere, der er ansvarlige for at give medicin til beboerne, instrueret i, hvordan de bør varetage medicineringsfunktionen.

AF KARIN SVENDSEN ■

"Det er et kæmpe ansvar, og vi kan rent faktisk slå folk ihjel, hvis vi gør noget forkert. Og vi har ingen uddannelse..."

Som det tredje, meget betydningsfulde led i projektarbejdet, blev der etableret et tæt samarbejde imellem bostederne og farmaceuter fra fire lokale apoteker i de to byer.

USIKKERHED BLANDT MEDARBEJDERE

Flere af de medarbejdere på botilbudene, som står for opgaven med at støtte borgeren i at tage sin medicin, siger i rapporten, at de jævnligt har været usikre på funktionen, fordi de ikke har følt sig fagligt klædt nok på til at skulle stå med ansvaret.

Derfor har nogle medarbejdere besluttet haft det skidt med at skulle være den, der i sidste ende stod med ansvaret for, at de rigtige piller blev givet på det rigtige tidspunkt til den rette beboer. Netop uddannelse i håndtering af medicin har derfor stået på mange medarbejders ønskeliste.

VI KAN SLÅ FOLK IHJEL

"Det er et kæmpe ansvar, og vi kan rent faktisk slå folk ihjel, hvis vi gør noget forkert. Og vi har ingen uddannelse", som en medarbejder på et bosted udtrykker det.

Under pilotprojektet fik en række af de medarbejdere, som til daglig er ansvarlige for at give medicin til beboerne, derfor undervisning i, hvordan de skal dosere og give medicin til beboerne. Der blev samtidig indført helt klare og faste procedurer for, hvordan opgaven skal udføres på det enkelte bosted. Samtidig var det tætte, løbende samarbejde med de lokale apoteker om medicin håndteringen også en stor

støtte for medarbejderne på bostederne. Under forløbet fik farmaceuterne et mere nært indblik i de enkelte beboeres medicin, og de kunne derfor ofte hjælpe medarbejderne med spørgsmål, som de ellers havde skulle bruge tid til at kontakte lægen om.

DET ER OS, DET HANDLER OM

Beboerne i projektet udtrykte også et ønske om, helt basalt, at få indsigt i, hvorfor de får den medicin, de får. "Det ville være rart med en gennemgang af medicinen med en farmaceut en gang imellem. Det er trods alt os, der spiser det!", påpegede en beboer.

Inddragelse af beboeren er dog ikke sket særlig ofte i projektet. Ifølge rapporten skyldes det, at borgerne ikke har ønsket at snakke med personer uden for botilbuddet om deres medicin eller i det hele taget at skulle forholde sig til det. En ansat på et botilbud mente, "at det var oplagt, at beboerne selv deltog, og undrede sig over, hvem der havde besluttet, at de ikke skulle deltage." En anden gav udtryk for, "at der måske er behov for mere beskrivelse af, hvordan borgerne kan inddrages, for eksempel i forbindelse med udarbejdelse af medicinskema."

PÅRØRENDE VIL INDDRAGES

Også hos beboernes pårørende fylder brug af medicin og frygten for fejlmedicineringer meget. Nogle pårørende

giver i rapporten udtryk for, at de føler sig utrygge, fordi de frygter for fejlmedicineringer. Og flere af dem efterlyser generelt en inddragelse i emnet.

"Det er en vigtig pointe, at de pårørende kan lære mere om medicinen og få afklaret spørgsmål. Her gælder de samme fordele som for borgerne og personalet. Men det kræver selvfølgelig, at de pårørende bliver inddraget og informeret," forklarer en af de pårørende i projektet.

SAMARBEJDET FORTSÆTTER

Det indledende arbejde op til pilotprojektet viste, at der fra start var basis for at forbedre vilkårene for en sikker brug af medicin på bostederne og give medarbejdere mere viden om sikkerhedsmæssige problemstillinger i beboernes medicin.

Håbet med projektet var, at samarbejdet ville sikre en højere grad af tryghed og sikkerhed i medicin håndteringen på botilbuddene. Både blandt beboere, pårørende, bostedsmedarbejdere og farmaceuter har reaktionerne været meget positive, og det nære samarbejde, som blev etableret mellem bosteder og apoteker, fortsætter i videst muligt omfang.

FAKTA OM PROJEKTET

Projektet "Øget sikkerhed i medicineringen på botilbud for personer med handicap" er et samarbejde mellem Danske Handicaporganisationer, Danmarks Apotekerforening, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Københavns Kommune og Helsingør Kommune.

Medarbejdere på bosted er lettede

Personalet på bostedet på Musvågevej var allerede før projektets start meget opmærksom på problemstillingerne i relation til beboernes medicin, men projektførelsen har ført nogle helt konkrete fordele med sig. Det fortæller afdelingsleder på bostedet, Margit Riis Kristensen

- De medarbejdere, der står for at håndtere medicin, fortæller, at meget af den usikkerhed, de tidligere har følt ved at være dem, der står med ansvaret i sidste ende, er forsvundet. Projektet har gjort medarbejderne mere trygge ved medicinfunktionen, forklarer Margit Riis Kristensen.

Beboerne har næsten alle den samme læge, og bostedets "huslæge" foretog som et af de første elementer i projektet en nøje medicingennemgang for hver enkelt af de beboere, som var med i projektet. Det førte til, at enkelte fik ændret i den medicin, de får ordineret.

STØRRE SIKKERHED FOR BEBOERNE

Tidligere var det flere små afdelinger af medarbejdere på Musvågevej, som stod for hjælpen til beboerne i forbindelse med deres medicin, måske med lidt forskellige procedurer for arbejdet. Nu har bostedet sikret sig, at alle gør det på samme måde.

En meget stor gevinst for bostedets personale, beboere og pårørende er, at det daglige samarbejde med det lokale apotek her efter projektets afslutning stadig er fint og tæt.

Samtidig er Socialforvaltningen i Københavns Kommune begyndt at fokusere meget mere på medicinering på bosteder, og nu bliver kommunens medarbejdere uddannet specifikt i at yde støtte til handicappedes medicinbehandling.

- Som uddelingen af medicin fungerer i dag, er der en større sikkerhed end før. Selvfølgelig er der stadig risiko for enkelte fejl, men vores nye procedurer har minimeret den risiko betydeligt, siger Margit Riis Kristensen.

"Som uddelingen af medicin fungerer i dag, er der en større sikkerhed end før. Selvfølgelig er der stadig risiko for enkelte fejl, men vores nye procedurer har minimeret den risiko betydeligt"

Alle bosteder bør samarbejde med apoteker

"Det her skulle være gjort for lang tid siden". Det siger Annette-Marie Frimann Jensen, der er mor til 28-årige Ida, som bor på bo- og dagtilbuddet Musvågevej. Ida lider af Rett-syndrom og har boet på Musvågevej i ni år. I mange år var det fast søndagsrutine for Annette-Marie og hendes familie at fylde en uges ration af medicin i datterens medicin-æske.

Familien har nemlig selv stået for håndteringen af Idas medicin i fem år i samarbejde med en neurolog, fordi Annette-Marie Frimann Jensen flere gange faldt over fejl i medicineringen af datteren.

- Det var ufaglærte medarbejdere, som tidligere stod med ansvaret for medicineringen. Det var en forfærdelig fornemmelse at gå rundt med for os. Hvad kunne der ikke ske med Ida, hvis hun fik en forkert medicin? Jeg oplevede flere former for fejl. Nogle gange kunne jeg se, at der var fejl i doseringsæskerne, andre gange at de havde glemt at give min datter hendes piller eller gav dem til hende på et forkert tidspunkt. Derfor besluttede vi os for selv at stå for Idas medicin, forklarer Annette-Marie.

SAMARBEJDE GAV FORÆLDRE TRYGHED

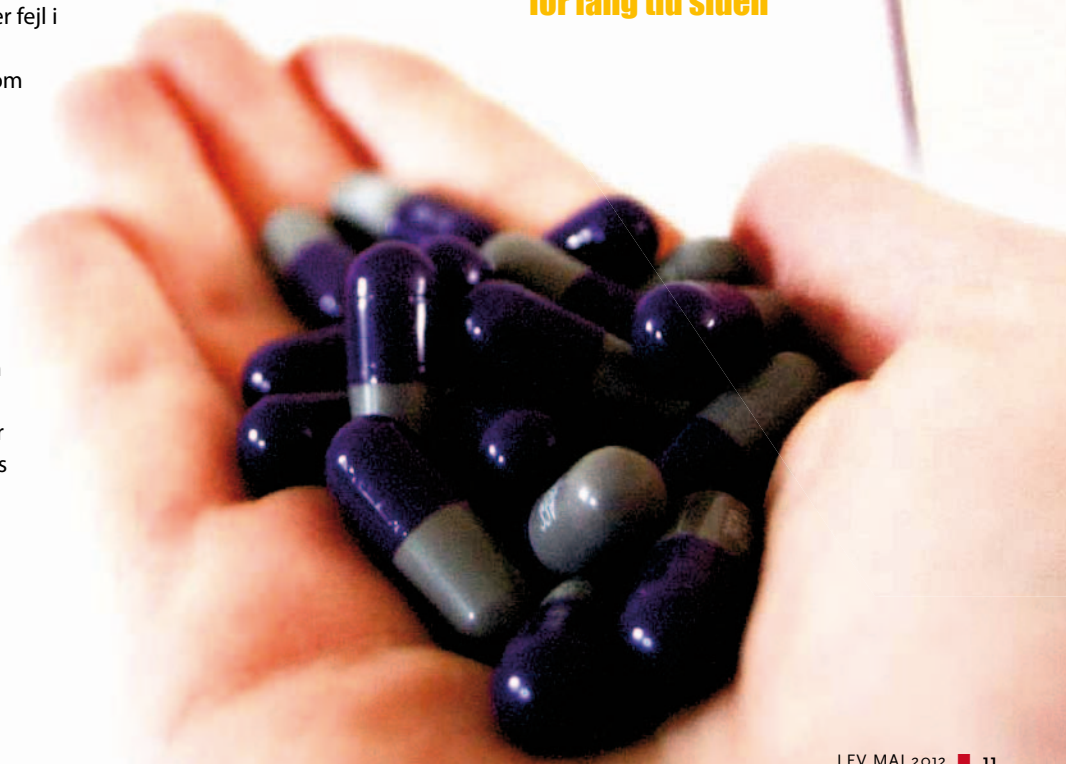
Det var et tungt og evigt pres for Annette-Marie og hendes mand at stå alene med ansvaret for at give medicin til Ida, men det pres blev taget fra familiens skuldre med pilotforsøget. Nu tjekker Annette-Marie ikke sin datters medicinbeholdning mere end et par gange om året.

Medarbejderne på Musvågevej er nu uddannet specifikt i at yde støtte til beboerne i forbindelse med deres medicin, der er ansat faste sygeplejersker på stedet, og det nære samarbejde med farmaceuterne på det lokale apotek fortsætter. Det har givet Idas forældre en stor tryghed.

Alle bosteder for handicappede bør etablere et tæt samarbejde med farmaceuter og læger for at sikre, at der sker så få fejl som muligt i forbindelse med beboernes medicin.

Det mener Annette-Marie, som i en årrække savnede mere kontrol med medicinbehandlingen, men nu er meget taknemmelig for den tryghed, som projektet har medført for hende og hendes familie.

"Det her skulle være gjort for lang tid siden"

»Alle har ret til et fedt højskoleophold«

Her bliver
ALLE
set og hørt

Venskaber, oplevelser og udfordringer

Slanke- linjen

Livsglæde
Spis sundt
Dyrk sjov motion

Prøv et job
Brug hænderne
Brug IT - det er

Den praktiske linje

STU

Klar til at flytte
hjemmefra
Leve sundt og
selvstændigt

Højskole er også

Friluftsliv
Musik · Drama
Billedkunst

Djurslands Folkehøjskole

En højskole for alle · også for udviklingshæmmede

www.djfh.dk

Drammelstrupvej 15 · Tirstrup · 8400 Ebeltoft · Telefon: 87 52 91 20 · post@djfh.dk

GLAD FAGSKOLE

Glad Fagskole tilbyder ungdomsuddannelse for unge med særlige behov/STU i et i et spændende, alsidigt og kreativt produktions- og uddannelsesmiljø med følgende faglinjer:

TEATER, RADIO, ANIMATION TV, KØKKEN, DESIGN, SERVICE

Der er løbende optag – og flere ledige pladser i 2012.
Henvendelse til: forstander Annette Riisager, riisager@tv-glad.dk mobil: 4225 0442

Find mere info på: www.tv-glad.dk/fagskole

Glad Fagskole er etableret hos TV-Glad i 2004 med støtte fra Arbejdsmarkedsstyrelsen og er et unikt og eksperimenterende læringsmiljø målrettet mennesker med funktionsnedsættelse.

Vi værdsætter originalitet, faglighed og livsglæde.

Glad Fagskole · Rentemestervej 45-47 · 2400 København NV
www.tv-glad.dk/fagskole

GLAD FAGSKOLE

Teater

Køkken

TV

Service

NYHED !

Ny faglinje med partnerskabsaftaler

Design

Animation

Radio

BRUGER - HJÆLPER FORMIDLINGEN

VI TILBYDER:

- Gratis rekruttering
- Vikarservice
- Ledsageordningen
- Helhedsløsningen til hjælpeordninger
- Borgerstyret personlig assistance (BPA)
- Specialpædagogisk støtteordning (SPS)
- Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU)
- Alle administrative opgaver relateret til ovenstående

Ring og hør nærmere om, hvad vi kan tilbyde netop dig.

København

Århus

Tlf. 3634 7900

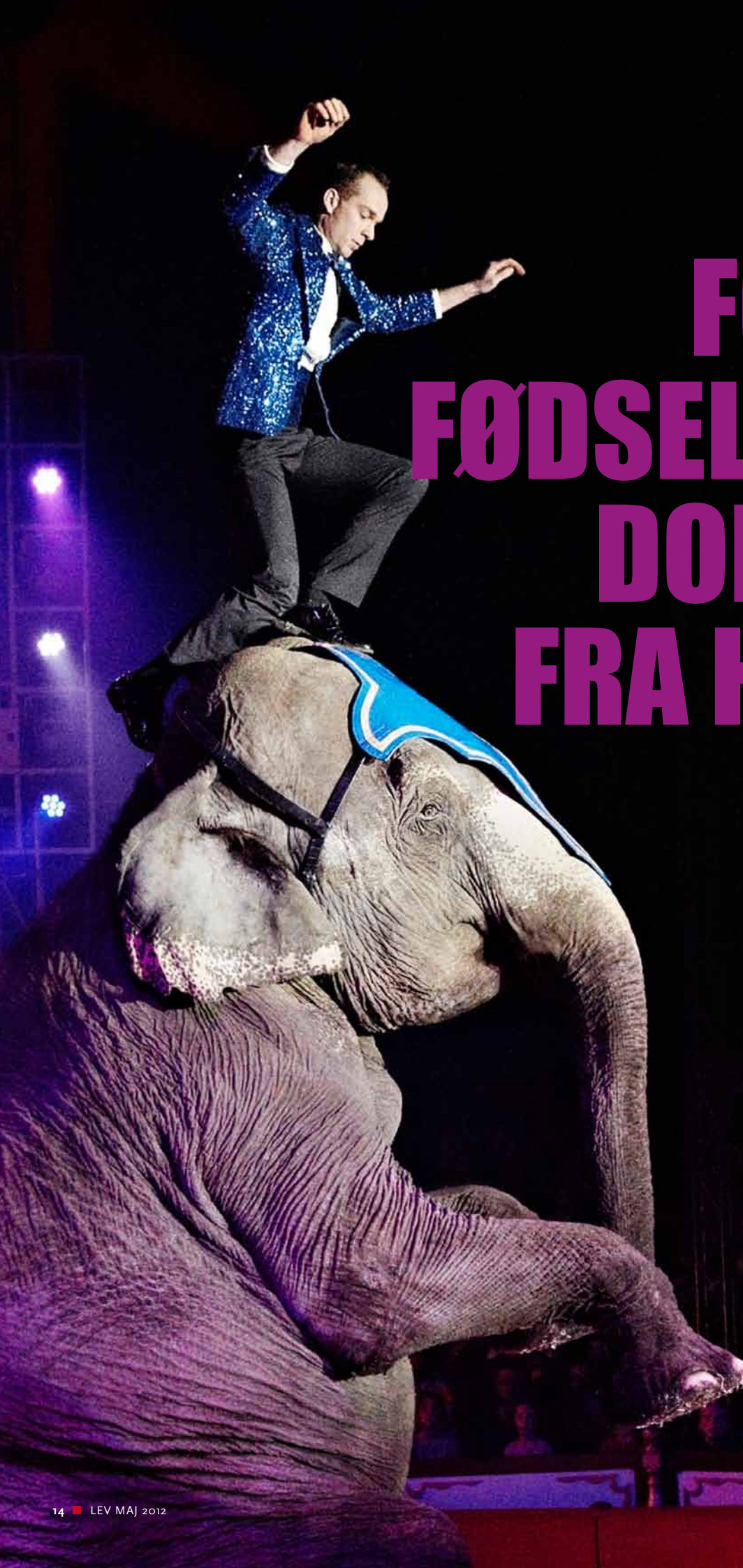
Tlf. 7026 2709

bhf@formidlingen.dk
www.formidlingen.dk

BRUGER - HJÆLPER FORMIDLINGEN

NÅR DU HAR BRUG FOR HJÆLP

FORNEM FØDSELSDAGS DONATION FRA HARIBO TIL LEV

I anledning af Landsforeningen LEVs 60 års fødselsdag i år har slikproducenten HARIBO overrakt en stor gave til foreningen til en værdi af 50.000 kroner i form af 200 billetter til Cirkus Benneweis. LEVs medlemmer kan vinde billetterne i en lille konkurrence. På den måde kan LEV give mindst 50 familier fra hele landet en festlig eftermiddag ud over det sædvanlige

Det var en af de gladede formiddage for LEVs landsformand Sytter Kristensen, da hun en solbeskinnet fredag formiddag i april havde taget turen fra Vestsjælland til Faxe for på LEVs vegne at modtage en fødselsdagsgave til en værdi af 50.000 kr. fra slikproducenten HARIBO. Gaven består af 200 billetter til Cirkus Benneweis. Med billetterne følger også en stor pose slik til vinderne.

Tilstede ved overrækkelsen var også HARIBOs direktør Per Henénius, der begrundede den flotte gave således: - Vores produkter bliver jo af de fleste forbundet med familiehygge, fest og farver. Og det ved vi, at udviklingshæmmede og deres familier - ligesom alle andre familier - har brug for i hverdagen. Derfor er det med stor glæde, at vi i år har valgt at donere en gave til LEV, som er helt i tråd med vores værdier, vores fokus på familien, hygge, sjov, samvær og kvalitet og vores sociale ansvar. Og her ved vi, at modtagerne fra LEV vil sætte pris på at få et lille pusterum og en uforglemmelig dag med gode og festlige oplevelser i Cirkus Benneweis, sagde direktør Per Henénius.

LEV ER BEÆRET

Sytter Kristensen var naturligvis glad for HARIBOs initiativ og så frem til at kunne glæde 200 af foreningens medlemmer med en festlig dag.

Direktør Per Henénius fra HARIBO (tv) overrækker gaven til landsformand Sytter Kristensen fra LEV.

- Mange af vores medlemmer og deres familier har en presset og belastende hverdag, og vi ved, at en positiv oplevelse med familien altid vil være et herligt afbræk i rutinerne. Derfor er denne type donation fra HARIBO meget højt værdsat. Udover værdien af den flotte gave kan vi med denne donation give gode oplevelser til mange familier med et udviklingshæmmede medlem. For LEV er det imidlertid i lige så høj grad tanken, der tæller. For mennesker med udviklingshæmning og deres familier er desværre fortsat en overset gruppe i samfundet. Og de står sjældent først i køen, når virksomhederne uddeler gaver til velgørende formål som del af deres CSR-arbejde, sagde Sytter Kristensen.

For HARIBO er det et nyt tiltag i den grad at engagere sig i en forening som LEV. Slikproducenten har tidligere, og gør det også fortsat, fokuseret sine sponsoraktiviteter på skolefodbold samt samarbejde med blandt andet Bakken og Djurs Sommerland. Men som direktør Per Henénius sagde ved gaveoverrækkelsen, så er det familiemæssige aspekt et helt centralt fokus for HARIBO. Og kombineret med LEVs runde fødselsdag så besluttede man, at HARIBO gerne ville donere en gave til LEV. Per Henénius vil ikke afvise, at HARIBO også fremover vil fokusere på sponsorer og lignende til interesseorganisationer som LEV.

VIND 4 BILLETTER TIL CIRKUS BENNEWEIS

Luftakrobatik, elefanter, jonglører. Årets forestilling i Cirkus Benneweis er klassisk Benneweis. Og nu kan alle glade cirkusfans vinde fire billetter, som HARIBO Lakrids har skænket LEV i anledning af LEVs runde fødselsdag i år. I alt har HARIBO givet LEV 200 billetter, som altså fordeles i portioner på fire.

Det eneste, man skal gøre for at deltage i lodtrækningen, er at svare på dette spørgsmål og sende denne svarsnip til LEV:

HVILKET ÅR BLEV LANDSFØRENINGEN LEV ETABLERET?

■ 1952 ■ 1962 ■ 1972

FORNAVN

EFTERNAVN

GADE/VEJ

POSTNR.

BY

TELEFON

E-MAIL

HARIBO sørger også for, at vinderne bliver forsynet med slikposer til forestillingen. De 25 vinderfamilier i København og på Sjælland vinder billetter til en bestemt forestilling på Bellahøj i København i september. De 25 vinderfamilier i Jylland og på Fyn får et gavekort tilsendt og kan selv vælge, hvilken forestilling, man ønsker at overvære. På www.benneweis.dk kan man se hele årets turnéplan. Vinderne trækkes løbende og får direkte besked efter den 30. maj. Præmien kan ikke byttes til kontanter. Navnene på vinderne offentliggøres desuden på www.lev.dk.

VORES BØRN ER PÅ VEJ

KURSUS INVITATION

**DEN VANSKELIGE
OVERGANG
FRA BØRNEHAVE TIL
FOLKESKOLE**

Landsforeningen LEV har i år med støtte fra Socialministeriet fået mulighed

for at afholde et **WEEKEND KURSUS**. Kurset handler om at være på vej. På vej fra børnehaven over i folkeskolen og fra folkeskolen over i ungdomsuddannelsen. Der er som forældre mange ting, der skal overvejes: Hvordan sikres den bedste overgang fra børnehaven over til folkeskolen, og hvordan vælger man i det hele taget den rigtige folkeskole og skoleform? Spørgsmål som: Hvad kan jeg forvente? Hvad er min ret som forælder, henstår for mange i det uvisse.

Dette og meget andet vil komme i fokus når Landsforeningen LEV inviterer til forældrekursus fra den **24. AUGUST TIL 26. AUGUST 2012**, på turen København-Oslo og retur.

PROGRAM FOR KURSET

FREDAG DEN 24.08.2012

- 15.00 Check-in på Oslo færgeren.
16.00 Gennemgang af program mv. og introduktion af deltagerne
17.45 **Når jeg ser på mit barn, så tænker jeg...**
20.30 Middag
22.30 Godnat

LØRDAG DEN 25.08.2012

- 07.00 Morgenmad i restaurant 7 Seas
08.30 **Overgangen fra børnehave til skole** – et mentalt paradigme skift. Hvad forventer jeg? Hvad frygter jeg? Hvordan forbereder jeg mig bedst muligt? Den gode overlevering.
10.00 **Forventninger til skoleverdenen** – hvad er der regler for, at man selv kan vælge. En kort introduktion til folkeskoleloven. Fælles mål II med videre.
11.00 Pause med kaffe og frugt
11.20 **De vigtige vurderinger ved valg af skole.** Specialskole, enkelt integreret, centerklasse eller noget helt andet. Hvordan fungerer samspillet med kommunen? Hvordan kan man som forældre bruge PPR?
12.00 **Den perfekte skole for mit barn** - Gruppearbejde
13.00 Oslo på egen hånd
16.00 **Hvordan og hvor kan man få hjælp,** hvis man oplever vanskeligheder med skolen? Gennemgang af klagesystem. Et eksempel på den gode klage, og et på den dårlige klage.
16.45 **Færdig med skolen – hvad så?** Introduktion til Ungdommens uddannelsesvejledning.
18.15 **Hjælp til selvhjælp:** Hvordan kan man skabe lokale forældre-netværk? Hvad kan man bruge et forældre-netværk til, og hvorfor er det vigtigt?
19.45 Evaluering og opsamling
20.30 Middag
23.30 Godnat

SØNDAG DEN 26.08.2012

- 07.00 Morgenmad i Restaurant 7 Seas
09.45 Ankomst til København

PRAKTISKE INFORMATIONER:

- For at deltage på dette kursus skal man være medlem af Landsforeningen LEV.
- Kurset koster 625 kr., pr. person. Prisen dækker enkelt kahyt København / Oslo retur. Kursusafgift og forplejning, dog ikke frokost lørdag, da man er på egen hånd i Oslo.
- Der er plads til 60 personer på kurset. Og tilmelding er først bindende efter modtaget betaling af kursusafgift og sker efter først til mølle princippet.
- Afgang fra København fredag den 24/8 klokken 15.00, hjemkomst søndag den 26/8 klokken 9.45
- Spørgsmål rettes til Christine Borchert på telefon 3635 9618 eller pr. mail cb@lev.dk.

■ **TILMELDING** på: <http://www.lev.dk/vores-boern-er-paa-vej.aspx>

- Undervisere på kurset vil være Katja Holving og Dan R. Schimmell

Mads er så småt på vej ud af folkeskolen og får næppe ret meget ud af de forbedringer, der er på vej for undervisning af udviklingshæmmede. Men hans mor, Anni Sørensen, har med sit engagement i sønnens skolegang bidraget til, at familiens historie bruges som inspiration til det fremtidige arbejde.

Mads skal selvfølgelig lære matematik, men...

AF MORTEN BRUUN ■ FOTO: CLAUD BONNERUP OG JAN SOMMER

Da Anni Sørensen for nylig måtte gribe fat sin i søn Mads' skolelærere, var det ikke første gang, hun udfordrede drengens pædagoger og undervisere med sine ønsker og forventninger. Det har hun faktisk gjort, lige siden Mads, der har Downs syndrom, gik i børnehaven.

Nu går han i 8. klasse og er så småt på vej ud af skolen, og derfor undrede Anni Sørensen sig over, at sønnen – i modsætning til alle andre elever i overbygningen – ikke skulle møde den kommunale ungdoms- og uddannelsesvejleder. Det var der ikke plads til i klassens års-

plan og i Mads' elevplan, svarede skolen – medmindre de droppede et planlagt tema om forfattere.

Det insisterede Anni Sørensen på, at de gjorde. For selv om forfattere og litteratur kan være nok så vigtige emner, er det lige nu endnu mere vigtigt, at Mads hører om valg af uddannelse og arbejdsmarked. Det ved han nemlig ikke meget om.

- Efter at han gennem mange år er blevet kørt i skole i taxa, ved han kun, at han gerne vil være taxachauffør. Og så kunne han godt tænke sig at arbejde

Ressource eller pest: Anni Sørensen har altid stillet store krav til sin søns skoler. Men det er ikke altid, forventningerne er gået i opfyldelse. Og nogle gange har hun på fornemmelsen, at lærerne tænker "Åh, der kommer Anni – hvem tager hende i dag?"

hos Burger King, fordi deres burgere smager bedre end dem, McDonald's serverer, fortæller Anni Sørensen.

RESSOURCE ELLER PEST

Hun fortalte historien, da hun i april optrådte på Landsforeningen LEVs konference "Det handler om vores børn". En konference, der afsluttede vinterens række af lokale dialogmøder, hvor forældre, lærere og pædagoger – som optakt til de forestående ændringer af folkeskoleloven – har diskuteret, hvordan den vidtgående specialundervisning bliver endnu bedre og sikrer, at børn

med udviklingshæmning får den undervisning, der matcher deres individuelle behov.

I den sammenhæng er Anni Sørensen – der også sidder i LEVs uddannelsesudvalg – i dobbelt forstand på hjemmebane. Ud over at være mor til Mads er hun folkeskolelærer og underviser i specialundervisning i Aarhus – og har altså en indsigt i faglige muligheder, som kun de færreste kan mønstre.

Her er Anni Sørensen fuldstændig klar over, at hun stiller store krav til sønnens skolegang. Og hun ved godt, at hun kan være så insisterende, at lærerne lige frem risikerer at bliver trætte af hende. - Somme tider kan jeg spørge mig selv, om lærerne ser mig som en ressource eller en pest. Når jeg dukker op på Mads' skole, kan det godt virke som om, at lærerne tænker "Åh, nu kommer Anni – hvem tager hende i dag?". Men Jeg kan ikke lade være med at være ambitiøs på min søns vegne. Jeg har faglige ambitioner, og jeg går ikke af vejen for at fortælle lærerne, at Mads' individuelle elevplan skal være specifik, og de ting, han skal lære, skal være så konkrete, at de kan måles, understregede hun på konferencen.

VIGTIGT AT OVERDRAGE VIDEN

Da Mads gik i børnehaven, var Anni Sørensen i hvert fald en ressource – som drivkraften i det netværk af fagpersoner, pædagoger og familiemedlemmer, der hjalp Mads.

Men da han skulle i skole – og forældrene efter svære overvejelser valgte en specialskole i stedet for eksempelvis en af folkeskolens specialklasser – ændrede det billede sig. Således deltog Mads' nye lærere ikke i de møder med børnehaven, Anni Sørensen arrangerede før sønnens skifte – og den pædagog fra børnehaven, der skulle være med til at køre ham ind i skolens hverdag, fik efter blot to dage at vide, at skolen ikke kunne rumme hende.

- Det var vigtigt, at skolen fik overdraget børnehavens viden om Mads, men den udnyttede ikke muligheden. Det betød, at der blev tabt en masse erfaring på gulvet. Vores børn er så forskellige, at der simpelthen skal være en bedre overgang, når de skifter miljø, så det nye sted udnytter den viden, det gamle

sted har opbygget, understregede Anni Sørensen.

EN ØRN PÅ LOMMEREGEREN

Den dag i dag står mødet med specialskolen stadig som en skuffelse i Anni Sørensens erindring. Eksempelvis var det halvandet år, før Mads fik sin første elevplan – som i øvrigt hverken var specifik eller konkret. Efter to år skiftede han derfor til en specialklasse i folkeskolen, der matchede hans færdigheder.

Og trods en langt dårligere normering mødte Mads her lærere, der ifølge hans mor var dedikerede på en helt anden måde. Han blev inkluderet i fællesskabet, og han kom til en skole, hvor der både var svømmehal, skolebibliotek, venskabsklasser, motionsløb og temadage.

Men Anni Sørensen slås stadig for sin søn – for eksempel når det gælder matematik. Mads er en ørn til at bruge lommeregneren på sin mobiltelefon, men den må han kun undtagelsesvis støtte sig til i timerne, når han sidder og slås med sine små regnestykker.

- Mads skal selvfølgelig have matematik, men han skal ikke kun lære at regne på den klassiske måde. Det får han alligevel aldrig brug for. Han skal have "livsmatematik" – og faget skal oversættes, så det passer til hans hverdag og for eksempel giver ham en fornemmelse af, om han har råd til en is eller biografbillet, siger Anni Sørensen

HVAD OG HVORFOR...

Netop den pointe fremhæver hun som den vigtigste i hele tilgangen til børn med udviklingshæmning og deres skolegang. Og hun taler med store bogstaver, når hun forklarer den: -HVAD skal de lære? Og HVORFOR? Det er det to helt grundlæggende spørgsmål, som skal besvares, når vi laver hver enkelt elevplan. Det giver os mulighed for at være konkrete og måle resultaterne.

Anni Sørensen er ikke blind for, at hun gennem årene muligvis har været en tand for krævende. Og hun vedgår, at hun næppe altid har været tilstrækkelig opmærksom på skolernes ressourcer. Men samtidig fastholder hun, at de mange "slagsmål" har været kampen værd. På grund af hensynet til Mads.

Mads er vild sin mobiltelefon. Ud over at han er begyndt at sms'e, bruger han også lommeregneren, når han laver matematik. Det er dog kun derhjemme, han får lov til det – i skolen skal han stadig regne på den gammeldags måde.

- Det er vanvittigt vigtigt, at vi alle bliver bedre til dialog, hvor vi i gensidig respekt diskuterer det enkelte barn. Men lærerne skal huske, at dialog tager tid – og forældre kan være besværlige, siger Anni Sørensen – i sikker forvisning om, at Mads nok skal finde sin egen hylde, når han forlader skolen:

- Han bliver selvfølgelig ikke taxachauffør. Men jeg skal nok sørge for, at han kommer i praktik på det værksted, hvor de ordner bilerne eller det kontor, hvor de fordeler turene.

- Han bliver selvfølgelig ikke taxachauffør. Men jeg skal nok sørge for, at han kommer i praktik på det værksted, hvor de ordner bilerne eller det kontor, hvor de fordeler turene

Vi fejrer 10 års fødselsdag!

Lotte

Højdeindstillelig babytremmeseng til forældre i kørestol.

Timmy

Hannah

Olaf*

KayserBetten

Danmark

Emma*

Klassisk plejeseng, dog samtidig et pænt, robust møbel

*Lever op til den Nordiske Kravspecifikation for indstillelige senge til handicappede børn.

Indsend denne annonce pr. post, så sender vi en gave til dig. Husk navn og adresse!

Markgade 40
DK-6270 Tønder
fon +45 7374 4073
info@kayserbetten.dk
www.kayserbetten.dk

Har familien brug for hjælp?

Kildebjerget tilbyder

- Efterskolelignende ophold for unge med særlige behov fra 15 – 18 år
- Ungdomsmiljø, praktik/undervisning
- Oplæring i "klar dig selv"
- Ungdomsuddannelse, STU 18 – 25 år
- Afklaringsforløb – dokumentation – afdækning – træning – læring – udvikling
- Bofællesskab/kollegium 18 – 28 år.
- Erhvervsforløb/træning i samarbejde med jobcenter
- Praktik i virksomheder – sigter mod arbejde til alle
- Relationer for udviklingshæmmede – unge med særlige behov
- Vi skaber fællesskaber for livet
- Vi møder eleven hvor den unge er

Kildebjerget er også specialfolkeskole – STU – socialpædagogik

KILDEBJERGET

Kildebjerget, Sanatorievej 1, 7140 Stouby
Tlf. 7847 9700 | www.kildebjerget.dk

KLÆDT PÅ TIL ENDNU BEDRE DIALOG

Landsforeningen LEV håber, at nogle af de mange gode input fra konferencen "Det handler om vores børn" bliver en del af den nye lov, der skal skabe mere inklusion i folkeskolen

Efter 35 lokale dialogmøder og en landsdækkende konference står Landsforeningen LEV sjældent godt rustet i de videre bestræbelser på at skabe endnu bedre vilkår for de skoleelever, der er omfattet af den vidtgående specialundervisning.

Det fremhæver Dan R. Schimmell, konsulent i LEV og drivkraften bag kampagnen.

- De lokale dialogmøder afslørede, at mange forældre slet ikke er klar over, at deres børn med udviklingshæmning også er omfattet af folkeskoleloven og de rettigheder, det medfører. Samtidig er det glædeligt, at vi landet over har været i dialog med flere specialskoler, siger Dan R. Schimmell og glæder sig over, at både forældre og specialskoler deltog i konferencen.

- Det er tydeligt, at begge parter gerne vil være med til at indgå i en endnu bedre dialog, siger han.

Kampagnen har været støttet af Undervisningsministeriet, og LEVs næste skridt er at bruge nogle af de mange input fra møderne aktivt i forhold til det lovforslag, undervisningsministeren fremsatte i februar.

Forslaget er målrettet elever med særlige behov i den almindelige undervisning – og kaldes populært "Lov om Inklusion". Og her er det LEVs håb, at Landsforeningen får indflydelse på den

Der deltog både lærere og forældre i LEVs konference om bedre dialog. En af de konkrete ideer, der kom på banen, var et forslag om, at Undervisningsministeriets nye vejledning bør indeholde et afsnit om, hvad skole-hjem-samtalerne som minimum skal indeholde.

vejledning, der muligvis præsenteres næste forår.

- Møderne og konferencen bekræftede os i nogle af de hovedpunkter, vi nu vil arbejde videre med. Der skal være endnu mere fokus på, at undervisningen og det faglige niveau tilpasses den enkelte elev. Vi har også hørt, at det er vigtigt at etablere netværk omkring den enkelte. Tilsvarende er det vigtigt at skabe bedre

overgange, når børnene skifter fra eksempelvis børnehave til skolesystemet, siger Dan R. Schimmell og peger på et fjerde og meget stort ønske:

- Eleverne i den vidtgående specialundervisning skal ikke være omfattet af de nationale tests. Det giver ingen mening. Hvis de skal testes på andet end de mål, der er i den enkelte elevplan, skal vi skabe nogle hjemmelavede modeller.

Psykolog
Inger Bugge

Klinisk psykologi, sexologi og psykiatri

Konsultation efter aftale:

Ring for aftale hverdage kl. 8-9
på tlf. +45 42 44 47 58 - eller send
en mail på psykolog@ingerbugge.dk
og jeg vil kontakte dig snarest muligt.

Besøgsadresse:

Rolighed 7, 1 th., 4180 Sorø
www.ingerbugge.dk

Clinique Creme Face
hud & solcenter

Fodklinik
Kosmetologklinik
Permenent hårfjerning
m/lyslaser

Forhandler af Doktor Baumann

Aut. lægeeksamineret
kosmetolog og fodplejer Jette kongstad
L.A. Ringsvej 96, 5230 Od. M
www.cremeface.dk

66 13 65 71

Vi er et bofællesskab med plads til 16 beboere, som p.t. er i alderen 19 – 41 år. De bor i 3 forskellige boenheder, som hver især rummer fra megen hjælp til næsten selvhjulpen. Vi er en Almennyttig fond under tilsyn af Odder Kommune. Vore beboere arbejder på gårdens værksteder og har et aktivt fritids- og kulturliv. Livet på gården tager udgangspunkt i Rudolf Steiners menneskesyn.

Vore værksteder er: keramik, køkken og udehold. Udehold, der rummer træværksted, fartneri og æbleplantagen. Fritiden kan indeholde besøg i fitnesscenter, ridefysioterapi, svømning og bowlinghallen, samt ikke mindst musik-oplevelser i og udenfor Tornsbjerggård.

Vore værksteder har også plads til brugere, som ikke bor på Tornsbjerggård. Tornsbjerggård i et naturskønt område, grænsende op til Tornsbjergskov i Østjylland mellem Odder, Hundslund og Hovedgård. Vi har 19 km til Horsens og 28 km til Århus. Ønsker du at vide mere om Tornsbjerggård, kan du besøge vor hjemmeside:

www.tornsbjerggaard.dk

Mail: mail@tornsbjerggaard.dk

Tornsbjerggård...

Et bo- og arbejdstilbud for
udviklingshæmmede

INDKALDELSE TIL

Repræsentantskabsmøde 2012

*Landsforeningen LEVs
hovedbestyrelse indkalder
hermed til ordinært
repræsentantskabsmøde
lørdag d. 6. oktober
kl. 13 - 18 og søndag
d. 7. oktober 2012
kl. 9.00 – 13.00 på Trinity
Hotel & Konferencenter,
Gl. Færgevej 30, Snoghøj,
7000 Fredericia*

*Frist for indsendelse
af forslag til behandling af
repræsentantskabet er
25. august 2012*

*Frist for opstilling til politiske
organer er 8. september 2012*

*Frist for tilmelding af
repræsentanter er
8. september 2012*

PUNKTER TIL BEHANDLING IFØLGE VEDTÆGTERNE:

- A. Valg af dirigent og stemmeudvalg.
- B. Godkendelse af fremmødte repræsentanter og fuldmagter.
- C. Drøftelse af hovedbestyrelsens udsendte beretning.
- D. Forelæggelse af status over den økonomiske udvikling de forgangne fire år, seneste regnskab til orientering samt oversigt over den forventede økonomiske udvikling for den kommende periode.
- E. Fastlæggelse af medlemskontingent for de førstkommende fire år.
- F. Fastlæggelse af tilskud til kredsene for de førstkommende fire år.
- G. Drøftelse af eventuelle forslag fra hovedbestyrelsen, kredsene, foreningerne og medlemmer af repræsentantskabet.
- H. Fastlæggelse af handleprogram for landsforeningens virke de kommende fire år.
- I. Fastlæggelse og justering af landsforeningens principprogram.
- J. Valg af landsformand, for de førstkommende fire år. Landsformanden er samtidig formand for hovedbestyrelsen og forretningsudvalget.
- K. Valg af 19 kredsmedlemmer og 10 suppleanter til hovedbestyrelsen for de først kommende fire år. Medlemmerne vælges af kredsenes repræsentanter på repræsentantskabsmødet i 10 valggrupper, jf. stk. 13.
- L. Valg af 6 foreningsmedlemmer og 3 suppleanter til hovedbestyrelsen for de først kommende fire år. Medlemmerne vælges af foreningernes repræsentanter på repræsentantskabsmødet som en særlig valggruppe (valggruppe 11 jf. stk. 13).
- M. Valg af 1 medlem og 1 suppleant til hovedbestyrelsen for de førstkommende fire år vælges i en særlig valggruppe bestående af ULF – Udviklingshæmmedes Landsforbund (valggruppe 12 jf. stk. 13).
- N. Valg af landsforeningens næstformand blandt de nyvalgte hovedbestyrelsesmedlemmer for de først kommende fire år. Næstformanden er samtidig næstformand for hovedbestyrelsen og forretningsudvalget.
- O. Valg af 3 medlemmer og 1 suppleant til forretningsudvalget blandt de nyvalgte hovedbestyrelsesmedlemmer for de førstkommende fire år.
- P. Valg af landsforeningens statsautoriserede eller registrerede revisor for de førstkommende fire år.
- Q. Eventuelt.

Medlemmer af landsforeningen eller foreningerne, der ikke er udpeget som repræsentanter på repræsentantskabsmødet, kan for egen regning overvære repræsentantskabsmøderne uden tale- og stemmeret.

lund skilte
www.lundskilte.dk

- Digitalprint
- Pyloner & standerskilte
- Facadeskilte
- Autoreklamer
- Brand- & sikkerhedsskilte
- Byggepladsskilte

...og meget mere!

Brug for en hjælpende hånd...

HandicapAssistance tilbyder en bred vifte af serviceydelser inden for handicapområdet. Vi yder personlig og professionel hjælp til:

- BPA-hjælpeordning
- Aflastnings- og støttetimer
- Ledsageordning
- Vikardækning

Læs mere på:
www.handicapassistance.dk

Kontakt os på telefon 70 22 16 48 og hør nærmere. Vi kommer også gerne til en uforpligtende samtale.

HandicapAssistance ApS
v/Charlotte Møller & Malene Lindahl
Humblebakken 13, 3670 Veksø

Tlf. 70 22 16 48 - også akut
info@handicapassistance
www.handicapassistance.dk

Vilstedsøgaard

tlf:40904368
Handicapvenligt

vdt@vesthimmerland.dk
123hjemmeside.dk/vilstedsogaard

SALG • SERVICE UDLEJNING

- Udlejning af lyd- og lysudstyr
- Udlejning af mobilscener m.m.
- Salg, udlejning og reparation af instrumenter
- og meget andet tilbehør....

RAN MIX
Lyd & Lys

Foto: Allan Rigrup Møller

RAN-MIX . MYNTEVEJ 11 . HELSTED . 8920 RANDERS NV
TLF. 86 43 87 77 (HVERDAGE 9-16) . WWW.RAN-MIX.DK

CCL LABEL

RANDERS

INNOVATIVE ETIKETLØSNINGER

Vi er en førende europæisk etiketleverandør til en række producenter inden for bl.a. pharma-, kemisk-/tekniske- og personlig pleje-produkter samt promotion m.m. *Kontakt os for yderligere information.*

CCL LABEL A/S
Tjørbyvej 90
8930 Randers NØ

Tlf. 87 10 87 10
mail.randers@cclind.com
www.ccllabel.dk

Støt dig selv · Støt udviklingshæmmede

Bliv medlem af LEV og få gratis **rådgivning, kurser og viden** om dit barns handicap, hvad du **som forælder kan gøre for at hjælpe dit barn**, og hvad du kan gøre for at **hjælpe dig selv** og andre familier med et udviklingshæmmet barn.

VI TILBYDER FØLGENDE TYPER MEDLEMSKABER:

Enkelt medlem	300 kr. pr. år
Enkelt u. blad	175 kr. pr. år
Parmedlem	425 kr. pr. år
Parmedlem u. blad.....	250 kr. pr. år
Pensionist/studerende	150 kr. pr. år
Pensionistpar/studerendepar	225 kr. pr. år
Pensionist/studerende u. blad.....	75 kr. pr. år
Livsvarigt medlem	3.500 kr.
Forening.....	800 kr. pr. år
Guldmedlem	5.000 kr. pr. år
Abonnement.....	300 kr. pr. år

Du kan melde dig ind i LEV ved at ringe på tlf. 3635 9696, sende en e-mail til lev@lev.dk eller direkte fra LEVs hjemmeside www.lev.dk

Seks ekstra søskende

TEKST OG FOTO: KRISTIAN BANG LARSEN, REDAKTIONEN.DK ■

Søskendegruppen på bostedet på Slotsherrens Vænge i Rødovre har de sidste ti år mødtes hver tredje måned hos hinanden. Gruppen har været et frirum, hvor medlemmerne har kunnet spejle sig i hinanden og få luft for de tanker, de tumler med som søskende til en person med udviklingshæmning

Søskendegruppen

Der er 25 år mellem den det yngste og det ældste medlem i søskendegruppen. Men de har det tilfælles, at de alle har en søskende, der bor, eller har boet, på Vestfløjen, et botilbud på Slotsherrens Vænge i Rødovre.

MEDLEMMERNE ER:

- Birgithe Kunkel, 45 år. Har en storebror, der bor i Vestfløjen.
- Brian Andersen, 36 år. Har en plejesøster, der bor i Vestfløjen.
- Karina Riiskjær Raun, 50 år. Har en søster, som hun er værge for, der bor i Vestfløjen. Tog for ti år siden initiativ til at starte søskendegruppen op.
- Mette Hagen, 55 år. Har en søster, der bor i Vestfløjen.
- Tine Bender Gustafson, 38 år. Har en bror, der har boet i botilbuddet i mange år, men som nu er flyttet.
- Yrsa Bellido, 61 år. Har en bror, der bor i samme botilbud som Vestfløjen hører under, men som for nyligt er flyttet til en anden fløj.
- Annegrete Bie, 49 år. Er gruppens nyeste medlem. Har en bror, der bor i Vestfløjen. Søskendeparrets mor er død for nyligt, og nu har Annegrethe overtaget ansvaret for sin bror.

Tine Bender Gustafson har dækket op med kaffe, te og æblekage med smuldrerdej i parcelhuset i Farum. Stemningen blandt de seks kvinder og den enlige mand om bordet er varm og lattermild, men emnerne, de vender, er ofte alvorlige. De har alle en bror eller søster med udviklingshæmning, og i gruppen får de støtte og lærer af hinandens erfaringer, hvad enten det handler om den dårlige samvittighed ved ikke at besøge sin bror så meget, som man synes man burde, eller om hvordan man håndterer ansvaret, nu ens forældre er blevet for gamle til at tage sig af ens søster. På mange måder er de blevet hinandens "ekstra" søskende.

VI BRUGER HINANDEN TIL SPARRING

De seks af gruppens medlemmer har været med fra starten, men 49-årige Annegrete Bie er med til et møde for første gang. Da hendes bror Niels for nyligt flyttede ind på bostedet, blev hun inviteret med i søskendegruppen. På det tidspunkt var hendes mor alvorligt syg, og hun havde overtaget ansvaret for Niels. Med søskendenetværket håber hun at kunne dele de bekymringer, hun ellers har været alene med.

Annegrete: Jeg har i årevis gået rundt alene med dårlig samvittighed over ikke at besøge min bror nok. Jeg har ikke mødt andre søskende til udviklings-

hæmmede. Det, og så tanken om at jeg snart skulle overtage forpligtelsen for min bror, gjorde, at jeg vidste, at jeg kunne få meget gavn af netværket.

Karina: Vi bruger hinanden. Hvis ens forældre ikke længere kan tage ens søskende hjem på weekend og til familiefester, så kan man spørge de andre, hvad de gør. Og der er jo ikke nogen, der gør det rigtige eller forkerte, men man bruger de andres tanker, erfaringer og holdninger til at prøve sig selv af.

Yrsa: Søskendegruppen har været en ekstra familie at støtte sig til. Jeg har fundet ud af, at jeg ikke er alene om at have de følelser og tanker. At der er nogen, der forstår, hvordan det er at have en søskende, der er afhængig af en, og den dårlige samvittighed man næsten altid har, fordi man føler, man burde gøre endnu mere, end man gør.

Karina: En sidegevinst er, at det er lettere at dukke op til julekomsammen eller sommerfest i botilbuddet, fordi man har netværket med søskendegruppen, på samme måde som mange forældre har det.

ALENE MED ANSVARET

Et emne, der ofte bliver vendt på gruppens møder, er det ansvar, de føler for deres bror eller søster. Alle gruppens medlemmer kender til følelsen af ikke at være der nok for sin søskende, og den dårlige samvittighed der følger med. Nogle af dem har haft hovedansvaret for deres bror eller søster længe, mens det for andre først kommer nu, i takt med at deres forældre bliver gamle.

Brian: Jeg har følt ansvaret længe. Allerede dengang mine forældre tog Marianne i pleje talte de med mig om det og gjorde mig opmærksom på, at jeg skulle tage over, når de engang ikke var der.

Birgithe: Min mand kommer fra USA, og vi taler nogle gange om at flytte derover. Men det er svært, for jeg har gamle forældre, så hvem skal tage sig af min bror Jógvan, hvis vi flytter? Som søskende kommer man både til at skulle tage sig af sine gamle forældre og sin søskende.

Tine: Vi havde en aften, hvor vi kun diskuterede, hvor længe man havde sin

Nordea

www.nordea.dk

Byens Bager

Rødovrevej 325 - 2610 Rødovre

Tlf. 36 70 30 41

Specialhold integreret
på lille friskole på
Vesterbro, København

Mariendal Friskole er et velfungerende og rummeligt fællesskab. Og hjertet i dette fællesskab er vores specialhold, som modtager undervisning separat, men samtidig er inkluderet i skolens normal-miljø. Hos os er inklusion ikke bare et modeord, men en praktisk virkelighed.

I skoleåret 2012-13 har vi plads til 1-2 nye elever i alderen 8-12 år.

Interesserede kan henvende sig til skolens kontor: 33227220, skolens leder: 4040 4567 eller via mail:

kontoret@mariendalfriskole.dk

Læs mere på www.mariendalfriskole.dk

Brug for hjælp til at se mulighederne?

Terapeutiske samtaler for dig, der

- ✓ må nytænke familielivet
- ✓ skal udvikle nye kompetencer
- ✓ må justere forventningerne
- ✓ vil fri af dårlig samvittighed
- ✓ ønsker at håbe på.....

For voksne, børn, børn og voksne sammen

Familie og Psykoterapeut
Supervisor

Charlotte Lyk
Nørregade 77 -79
5000 Odense
Tlf: 60 66 87 70

www.charlottelyk.dk

Fantastiske FERICENTER SLETTE STRAND - ved Danmarks flotteste Vesterhavsmatur Nyheder på stribe:

- Nye MAXI speciallejligheder med runddækkende lofthejs
- Den gamle smedje - bondegård med heste og aktiviteter
- Ny aktivitetsleder - fra pandekager til jungleoplevelser
- Multibane til hockey, basket, volley m.m.
- Trænings- /genoptræningscenter med specialmaskiner
- Tilbud om velvære, kur- og rekreation
- Svømmehal med lofthejs og 32 grader
- Ture i hestevogn og (handikap -) ridning
- LÆKKER MAD - TOPKVALITET TIL VENLIGE PRISER

**NYHED: KUR- OG REKREATIONS-CENTER
- MED MULIGHED FOR TILSKUD FRA DANMARK**

Havbåde på stranden, Hjortdal Dyrefarm,
Nordsøakvariet m.m

Værs'go: 3 dogn fra 1550,-
(Hel lejl. i lavsæson excl. el.
Tillæg for speciallejlighed)

Vores speciale:
"Aktiv ferie med det hele"
- for grupper

Slettestrandvej 142
DK-9690 Fjerritslev

FERICENTER
Slettestrand

Tlf. 98 21 70 44 · Fax 98 21 75 44
E-mail: mail@slettestrand.dk · www.slettestrand.dk

søskende hjemme, når de var på besøg, og om de overnattede. Der kom jeg hjem med følelsen af, at det ikke kun er mig, der ikke kan overskue at have Søren hjemme hele tiden. Det har givet en ro, at der er opbakning, og at det er tilladt at sige, at de "kolbøtter", vi har som søskende, er irriterende engang imellem.

Karina: Jeg var ikke særlig vild med at besøge min søster. Nu er det hyggeligere, for de bor bedre, men før boede de på værelser på seks eller ni kvadratmeter, og jeg skulle sidde på sengekanten og tale med min svært kommunikationshandicappede søster. Så er det nemmere at tage hende hjem og lade hende være en del af, hvad der sker der. Men så har jeg dårlig samvittighed over ikke at besøge hende. Så tænker jeg, "Hvad tænker pædagogerne?"

FAMILIEN SKAL VÆRE RUMMELIG

Der er efterhånden en række tilbud til børn og unge med udviklingshæmmede søskende. Men søskendegruppen kender ikke til andre grupper for voksne søskende. Men det kunne der godt være brug for, for relationen og problemstillingerne ændrer sig, når man bliver voksen. For eksempel får de fleste på et tidspunkt deres egen familie. Og så følger den udviklingshæmmede søster eller bror med.

Karina: Din familie skal kunne rumme det, men det er ikke altid lige let. Min ene søn synes ikke, at det er fedt, at Belinda går på toilettet uden at lukke døren. Eller at vi tager i Tivoli og alle kigger, fordi Belinda har fyldt sin tallerken med oliven og tzatziki, der er ved at løbe ud over kanten.

Birgith: Ud over dine forældre, er der ikke andre i din familie, der føler ansvar. Jeg ser jo farbror og tanter og fætre og kusiner, men de ser kun min bror til familiesammenkomster hos mig eller mine forældre. Der er aldrig nogen, der inviterer ham med til deres fødselsdagsfest.

Karina: Men måske vil man helst have sig det frabedt, for hvem skal tage sig af ens søskende, hvis han eller hun bliver inviteret? Der er jeg virkelig ambivalent. Til min 50 års fødselsdag i sommer, inviterede jeg ikke Belinda og havde

mange kvaler, men jeg tænkte, "Nej, det er min dag". Jeg ville ikke kunne slappe af på samme måde, hvis hun var der.

BESKYTTERTRANG OG BEKYMRINGER

Relationen til en søskende, der har udviklingshæmning, er anderledes end andre søskenderelationer. Man er på mange måder et funktionelt enebarn, der ikke kan dele sine glæder og bekymringer med sin bror eller søster på samme måde, som andre søskende kan det. Og selv om omgivelserne (og en selv) forventer, at man tager et stort ansvar, er det ikke altid, de har forståelse for ens særlige situation.

Vi havde en aften, hvor vi kun diskuterede, hvor længe man havde sin søskende hjemme, når de var på besøg, og om de overnattede. Der kom jeg hjem med følelsen af, at det ikke kun er mig, der ikke kan overskue at have Søren hjemme hele tiden. Det har givet en ro, at der er opbakning, og at det er tilladt at sige, at de "kolbøtter", vi har som søskende, er irriterende engang imellem.

Tine: På en måde er det som at have et ekstra barn. Jeg har jo ikke 100 procent det samme ansvar, som over for mine egne unger, men jeg har stadig følelsen af aldrig at gøre det godt nok. Jeg har hele tiden den der beskyttertrang og ekstreme bekymring over for Søren. Hvis der bare er nogen, der kigger forkert på ham, er jeg så tæt på at pande dem en.

Birgith: Ens forældre elsker deres barn betingelsesløst, lige meget om de er handicappede eller ej. Men hvis jeg nu spørger mig selv: "elsker du din bror?", så ved jeg helt ærligt ikke, hvad jeg skal svare. Andet end at han er min bror. Det spørgsmål vil jeg slet ikke stille mig selv, for hvad nu hvis jeg kom til at sige nej?

Få din egen søskendegruppe

Føler du dig alene med dine bekymringer, du har i forhold til din bror eller søster med udviklingshæmning? I en søskendegruppe kan du både udveksle erfaringer og få støtte og opbakning fra andre i samme situation som dig. Er du interesseret i at starte din egen søskendegruppe, og har du brug for råd og praktiske tips, kan du kontakte Karina Riiskjær Raun fra Søskendegruppen på bostedet på Slotsherrens Vænge på telefon 2172 5879, eller e-mail: karinaraun@gmail.com.

Karina: Det ville være dejligt, hvis ens forældre på et tidligt tidspunkt tænkte over fremtiden i forhold til de her ting. Så vi ikke som voksne skal føle os eneansvarlige. Det kunne handle om at involvere andre i familien, så det var naturligt, at de for eksempel også tog Belinda i Tivoli. Når det er et handicapet menneske, så synes resten af familien, at det er meget naturligt, at man tager sig af sin bror eller søster. Men det er svært, når man ikke har andre at dele ansvaret med, og så kommer den dårlige samvittighed.

**Rengøring og serviceløsninger
indenfor den private og
offentlige sektor.**

RC Skadeservice

Indsats efter brand - sod - røg
vand - storm - hærværksskader

RC Rengøring Concorcie

Hovedrengøring - produktionshaller
Maskiner - kedler - raffinaderier - skibe

DØGNVAGT Tlf. 98 42 00 56

Mønsted Turistbusser

Vi tilbyder alle former for buskørsel i ind og udland
Vi har busser fra 10 - 57 pers.

Nu også stor liftbus op til 10 kørestole + 20 - 22 pers

Kontakt os for et godt tilbud, På

monsted@monsted-turistbusser.dk

Tlf. 86 64 52 44 fax 86 64 54 98

Fuglevænget 22, Mønsted - 8800 Viborg

Danmarks største projektudvikler
indenfor erhverv, retail og boliger

SJÆLSØ

www.sjaelsoe.dk

Danmark Sverige Norge Finland Polen

INGO OLSEN
vvs

Vibevej 20
4100 Ringsted
Tlf. 57 66 25 00

REVSBAEK A/S

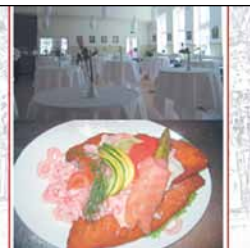
Smedevænget 13 • 4700 Næstved
Tlf. 55 70 24 25 - Fax 55 70 20 11
www.revsbaek-tj.dk • rtj@revsbaek-tj.dk

Aarre Kro

v/ Betina og Kim Sandén

- Selskaber op til 150 pers.
- Receptioner
- Bryllupper
- Diner transportable
- A la carte restaurant

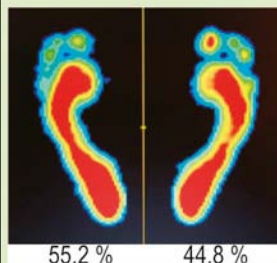

Skolegade 13, 6818 Årre • www.aarrekro.dk

Tlf. 75 19 20 27

Sponsoreret

Effektiv Akupunktur

- Øjenproblemer
- Hovedpine
- Smertebehandling
- Rygproblemer
- Fodtest: Platfodet o.l.

Aku-zonen.dk

v/ Kim Haugaard
Tranbjerg Hovedgade 46
8310 Tranbjerg - Tlf. 86 29 14 65

AF ARNE DITLEVSEN ■

Skånejob, levevilkår – og lidt fodbold

Landsforeningen LEV er til stede på årets Folkemøde på Bornholm, der finder sted i juni. Ud over et stort debatarrangement har LEV også et telt, hvor vi vil lægge op til diskussion om blandt andet uddannelse, arbejdsmarked og inklusion af mennesker med udviklingshæmning. I pauserne er der desuden mulighed for at følge EM i fodbold...

Folkemødet 2012 tegner til at blive en storstilet succes – i hvert fald målt på antallet af deltagende organisationer og politikere. Over 200 partier, organisationer, foreninger og virksomheder havde pr. 1. maj tilmeldt sig i alt 634 events i

form af for eksempel debatter, seminarer og workshops.

Til sammenligning var der 256 events på programmet i fjor, da Folkemødet blev afviklet for første gang i den nordbornholmske kystby Allinge.

Også LEV er markant til stede på årets Folkemøde. Vi bidrager blandt andet med et stort debat- og teaterarrangement og flere mindre arrangementer og events. Det store arrangement, der finder sted fredag aften i missionshuset i Allinge, har fokus på udviklingen i mennesker med udviklingshæmnings levevilkår. Formen er en blanding af teater og paneldebat med spørgsmål fra salen. Med udgangspunkt i nogle scener trækkes tråde fra den hidtidige udvikling inden for eksempelvis botilbud til udviklingshæmmede til situationen nu og i de kommende år. Målet er at finde ud af, hvilken lære man kan tage med sig fra de forskellige perioder for på den måde at være bedre rustet til fremtidens udfordringer. Dacapo Teater leder slagets gang og giver os mulighed for at få hverdagslivet for mennesker med udviklingshæmning ind under huden.

Blandt de mindre arrangementer, som finder sted i LEVs telt, vil et tage udgangspunkt i LEVs Projekt KLAP og KLAPs fokus på at skabe sammenhæng mellem den særlige ungdomsuddannelse og skånejob på det ordinære arbejdsmarked.

Til de mere stille stunder har vi sørget for tv og fadøl i teltet, så man også kan orientere sig om det seneste nyt fra EM i fodbold.

Om Folkemødet

Folkemødet blev sidste år afviklet for første gang. Mødet, der også bliver kaldt en politik-festival, finder sted fra den 14. – 17. juni og vil byde på et hav af debatarrangementer med deltagelse af en masse organisationer, politikere og politiske partier. Hele programmet for Folkemødet kan ses på www.folkemoede.dk.

VALGOPLÆG TIL REPRÆSENTANTSKABSMØDET 2012

PROJEKT GENNEMSLAGSKRAFT

HVORFOR STILLER JEG OP TIL LANDSFORMAND I LEV?

Det skyldes to forhold. For det første er vi sat over for så store udfordringer fra det moderne samfund, at det kræver, at vi i LEV finder en ny kurs. Finanskrisen og beslutningstagernes ageren viser både mangel på viden og på anstændige holdninger til mennesker med udviklingshæmning og deres hjælpebehov. Mennesker med udviklingshæmning og deres familier får trådt rettigheder under fode. På mange måder trækker det tråde til fortiden, hvor beslutningstagere ikke anså mennesker med udviklingshæmning som rigtige mennesker.

For det andet, er det nødvendigt, at LEV som interesseorganisation kommer i takt med tiden, og udvikler sig til at kunne matche de moderne udfordringer. For at imødekomme dette, vil jeg søsætte "projekt gennemslagskraft". Det handler om, at vi skal ud og gøre os nyttige. Nyttige for medlemmerne, nyttige for kredse og foreninger, nyttige for samfundet.

- Moderne familier til et barn med udviklingshæmning skal vælge LEV til. I de snart 12 år, hvor jeg har været med i LEVs centrale arbejde, har vi talt om at få nye medlemmer blandt børnefamilierne. NU skal dette arbejde gøres. Jeg har mange erfaringer med mobilisering af medlemmer, og vi skal have mange nye medlemmer blandt børnefamilierne.
- Det moderne LEV skal blive stærkt både decentralt og centralt. Vi er ikke stærkere end det svageste led, siger man. Jeg mener, at LEV skal sætte massivt ind på at klæde lokale tilidsfolk på, til at forsvare mennesker med udviklingshæmnings rettigheder i mødet med de kommunale myndigheder.
- LEV skal have mod til at fortælle om mennesker med udviklingshæmning og deres familier. Jeg vil gøre LEV nærværende og med kant, så medier og andre interessenter får øje for LEV, også når mennesker med udviklingshæmnings rettigheder trædes under fode.

Et generationsskifte i et moderne LEV er nødvendigt. Det er nyttigt, at familier kan identificere sig med ideer og personer. Det er nyttigt, at kredse bliver tilført nye medlemmer og mere "know-how" om, hvordan de matcher kommunen. Det er nyttigt, at samfundet lærer mennesker med udviklingshæmning og familierne at kende som imødekomende, kompetente og vedholdende mennesker, der har krav på at få den støtte, de har brug for.

UDFORDRINGERNE FRA DET MODERNE SAMFUND

Kommunerne har generelt set ikke levet op til deres forpligtigelser i forhold til den nødvendige støtte til mennesker med udviklingshæmning. Der mangler ordentlig sagsbehandling og bevillinger af ydelser på handicapområdet – det opleves i hverdagen som tærende og opslidende for mennesker med udviklingshæmning og deres familier.

Den nye store spiller på den handicap-politiske scene er Kommunernes Landsforening, KL. KL har – hjulpet af finanskrisen – formået at vende en grundlæggende positiv stemning overfor mennesker med udviklingshæmning, til en stemning af at "vi er dyre og besværlige", og vi derfor må finde os i ikke at være så "forkælede" mere.

Alt for mange steder skabes botilbud for mennesker med udviklingshæmning i store "institutioner". Dette er et decideret tilbageslag for LEV og rettighederne for mennesker med udviklingshæmning.

Skiftende regeringer har ikke taget arbejdet med Handicapkonventionen alvorligt. Også dansk handicappolitiks grundprincipper kniber det for regeringen at leve op til. Regeringens nedskæring af tabt arbejdsfortjeneste er et alvorligt socialpolitisk anslag mod børn med handicap og deres familier, som er i strid med kompensationsprincippet.

For mig er Handicapkonventionen en samling af meget konkrete visioner på, hvordan samfundet kan blive et endnu bedre samfund at leve i for alle.

Det udgør et særskilt problem, at regeringen ikke forholder sig eksplicit til

mennesker med udviklingshæmning. Den nye førtidspensionsreform risikerer at sende rigtig mange mennesker med udviklingshæmning ud i et mere end tiårigt arbejdsafprøvningsprojekt, mens de bliver fattigere og fattigere, både økonomisk og menneskeligt. I LEV er vi nød til at reagere på dette meget mere aktivt, end vi har gjort ind til nu.

Samlet set peger udviklingen i retning af beslutningstagere, der ikke forstår og accepterer mennesker med udviklingshæmning og deres familiers behov og rettigheder. Der ligger et stort arbejde foran os. Hvis vi skal hamle op med dette, kræver det et moderne, effektivt og handicappolitisk LEV med gennemslagskraft.

KL har formået at vende en grundlæggende positiv stemning overfor mennesker med udviklingshæmning, til en stemning af at "vi er dyre og besværlige"

"PROJEKT GENNEMSLAGSKRAFT"

1) Vi skal have en styrket foreningspolitisk ledelse. På det centrale niveau kan LEV udvikle sig ad to veje. En mere "strømlinet forretningsmodel" hvor hovedfokus bliver bundlinje, eller en mere demokratisk aktiverende model. Jeg vil det sidste. LEV har brug for at blive styrket centralt, således at vi kan matche KL og andre relevante interesseorganisationer. Med nye ledende kræfter i Forretningsudvalg og Hovedbestyrelse vil jeg stå på mål for en styrket foreningspolitisk ledelse.

2) Gennemslagskraft kan ikke måles på "centralen" alene. Vore kredsbestyrelser skal klædes bedre på til at kunne matche kommunen, som er den myndighed, der træffer de mest vidtrækkende beslutninger for mennesker med udviklingshæmning. I LEV vil jeg, at vi fremover investerer ressourcer i f.eks. kurser for tillidsfolk, jævnligt afholder "formandsmøder" med kredse og sikrer, at konsulentressourcer er til stede lokalt.

J. G. Service ApS

v/ John G. Larsen - Vester Vase 4 - 9280 Storvorde

Telefon 98 31 69 15

Mobil 20 40 03 06 - Fax 98 31 69 17

Autolifte • Kompressorer

Pressere • Trykluftanlæg

Lovpligtig eftersyn af autolifte og trykluftbeholdere

Lolland & Guldborgsund Kommune

54 85 57 07

www.aof-guldborgsund.dk • www.aof-lolland.dk

Bjørns International School

Gartnerivej 5A
2100 København Ø
Telefon 39 29 29 37
Telefax 39 18 38 42

CSV Vejle

Center for specialundervisning for voksne

STU

Særlig tilrettelagt ungdoms uddannelse

Solsikkevej 6 • 7100 Vejle

Tlf. 75 72 31 77 • www.csv-vejle.dk

ØSTERBYVEJ 51
KEGNÆS
6470 SYDALS

74 40 53 21

- Lynbeskyttelse
- Jordingsanlæg
- Transientbeskyttelse

DESITEK A/S ... leverandør af sikkerhed

Sunekær 8, 5471 Søndersø, tlf. 63 89 32 10, www.desitek.dk

Alt i vægte
SYLVÆFA

1923-2012

Syddjyllands Vægtfabrik

v/ F. E. Jensen

Albuen 4 • 6000 Kolding
Telefon 75 52 05 30 • Bil 20 44 15 10
Fax 75 52 16 00

info@vejeudstyr.dk • www.vejeudstyr.dk

Store - små og
specielle opgaver
udføres med stor
erfaring indenfor:

- ✓ KLOAKERING
- ✓ JORD- OG VEJARBEJDE
- ✓ FLISEBELÆGNING
- ✓ LEVERING AF SAND, GRUS OG MULD
- ✓ CONTAINERUDLEJNING
- ✓ NATURGENOPRETNING
- ✓ VANDLØB
- ✓ OPRENSNING AF SØER
- ✓ BLØDBUNDSARBEJDE

Anton Christensen ApS

Tlf. 97 16 14 30 - 97 16 19 33 • Biltlf. 23 31 13 60 • Fax 97 16 85 80
Vognmand • Entreprenør og aut. kloakmester • Enggårdvej 37-39
www.antonchristensen.dk • post@antonchristensen.dk

3) En afgørende bestanddel i gennemslagskraft er antallet af medlemmer og den aktivitet, der er blandt medlemmer. Jeg vil, at vi viser, at Landsforeningen LEV ikke har nok i os selv. Jeg vil sætte ind på at hjælpe kredse og tilknyttede foreninger med oprettelse eller videreudvikling af antallet af netværksgrupper for forældre til børn i samme alder og med samme problemstillinger. Også indsatsen for de medlemmer, der har brug for rådgivning og mere konkret sagsorienteret støtte, skal vi styrke. LEVs rådgivning skal tilføres socialfaglige kræfter.

4) Gennemslagskraft handler også om handicappolitisk synlighed. LEV skal ikke blot have møder med ministre og arbejdsgrupper. Jeg synes, det er vigtigt, at vi bruger nye platforme og netværk til at styrke vores position. Vi skal have nyorienteret vort samarbejde med alliancepartnere, således at det bliver meget bredere i forhold til mennesker med udviklingshæmning. Jeg vil dyrke mangeartede netværk, for at fremme vores sag. Vi skal vælge alliancer og emner, der bringer os tættere på målene.

5) LEV har brug for gennemslagskraft i medierne. Landsforeningen skal i langt højere grad kunne levere tydelige budskaber, som folk i almindelighed kan være med på. Vi skal have klare strategier for de emner, vi ønsker i pressen, så vore initiativer ikke forbliver en døgnflue. Formandskab og Forretningsudvalg skal

i det moderne LEV spille aktive roller heri. Jeg vil være garant for, at vi bliver endnu mere synlige i medie billedet.

PRIORITERING AF INDSATSER

LEV skal prioritere såvel kræfter som økonomi. Jeg vil som formand prioritere klart til fordel for aktiviteter, der reelt er nyttige for vores lokale tillidsfolk og for medlemsaktiviteter. Jeg synes, det moderne LEV fremover bør sætse på tre områder:

- Støtte til familier og børn.
- Ungdomsliv.
- Inklusion og deltagelse i samfundslivet.

Jeg vil arbejde for et samfund, hvor familier til et barn med udviklingshæmning mødes af dygtige professionelle og et system, der kan vise vej til gode udviklings- og uddannelses tilbud, og som kan sikre hjælp til den samlede families trivsel.

Unge med udviklingshæmning skal udgøre en bevidst krumtap i LEVs virke. Ungeperioden er kendetegnet ved afprøvninger, tilpasninger og en klar udvikling mod det maksimalt selvstændige voksenliv. Vi skal værne om unge udviklingshæmmedes ret til en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse og adgangen til ungdomsliv og miljøer. Tiden er inde til, at institutionsbegrebet afskaffes i praksis. Voksne mennesker med udviklingshæmning skal have ret til – som mennesker uden udviklingshæmning – at vælge, hvor og med

hvem de vil bo, og de skal have ret til at få støtte, som de har brug for, der hvor de bor. Støtten skal varetages af fagligt dygtigt personale.

Voksne mennesker med udviklingshæmning skal sikres et anstændigt indtægtsgrundlag, herunder en beskæftigelse i det omfang, som den enkelte kan, ligesom mennesker med udviklingshæmning har ret til at dygtiggøre sig ved efteruddannelse.

Voksne med udviklingshæmning og stort omsorgs og støttebehov skal sikres en anstændig tilværelse med den fornødne hjælp, og pårørende skal inviteres til samarbejdet om den enkelte. Pårørende skal bruges som en ressource i samarbejdet.

DET GÅR JEG EFTER

Jeg vælger det demokratiske koncept i udviklingen af det moderne LEV, ikke for at holde "rundkreds", men fordi vi ved at inddrage mennesker AKTIVT, giver dem langt flere muligheder i hverdagen; nogle kalder også dette for empowerment.

Jeg vil stå på mål for, at det moderne LEV sætser på kredsene, så de kan matche kommunerne og bliver samlende for netværk af forældre til børn og voksne.

Jeg vil gøre LEV til en agtet spiller i de vigtige netværk med andre interessenter på vores område, og synlig i medie billedet.

Egentlig er der ikke så meget hekseri i "projekt gennemslagskraft". Det handler om, at vi skal ud og gøre os nyttige. Nyttige for medlemmerne, nyttige for kredse og tilsluttede foreninger og nyttige for samfundet. Og jeg kan lede det "projekt".

I næste LEV-Blad vil der være et indlæg af Sytter Kristensen med hendes bud på, hvad hun mener, at LEV skal fokusere på i den kommende valgperiode.

AF KARIN ANDERSEN, MOR TIL DRENG MED UDVIKLINGSHÆMNING
OG BESTYRELSESMEDELM I LEV FURESØ

At være på arbejdsmarkedet og have et barn med handicap kan være en stor udfordring

En dejlig forårsmorgen i 1994 føder jeg en skøn lille dreng. Hvad jeg ikke ved denne forårsmorgen, er, at jeg er startet på en lang rejse. En rejse, der vil komme til at rumme en masse dejlige oplevelser, men også en rejse, hvor jeg langsomt finder ud af, at det er utrolig svært at bevare sin plads på arbejdsmarkedet samtidig med, at man er mor til et barn med handicap.

Min dreng har behov for særlige hensyn. Han kommer derfor i specialbørnehave og senere på en skole for autister. Han bliver let overstimuleret og "ude af den". Han magter ikke de lange dage i institution. Jeg går ned i tid og modtager tabt arbejdsfortjeneste.

Arbejdsmæssigt går det fint. Jeg har en forstående leder. Jeg er glad. Jeg har både et arbejde, og jeg kan opfylde min søns behov. På et tidspunkt får jeg dog behov for at prøve noget nyt. Min store drøm er at blive IT-projektleder. Men jeg vil stadig have fokus på min søn.

Til mit store held får jeg chancen for at skifte afdeling. Nye opgaver, mulighed for at blive projektleder og en ny forstående chef – tror jeg. Men desværre, det nye job bliver ikke, som jeg håbede. I stedet bliver det et eksempel på, hvor svært det er at opfylde kravene på arbejdsmarkedet og samtidig tage sig af sit handicappede barn.

Min nye chef skiftes meget hurtigt ud

med en, som ikke er forstående. Jeg oplever nu en chef, der forventer, at arbejde kommer før privatliv. Chefen viser tydeligt, hun ingen forståelse har for min søns totale afhængighed af mig, og at dette sætter en begrænsning på min fleksibilitet.

Flere gange antyder hun, at mine problemer udelukkende skyldes, jeg ikke er god nok til at få den nødvendige hjælp fra det offentlige.

Fagligt køres jeg ud på et sidespor. Jeg får ikke de spændende opgaver og spises til stadighed af med "Du er jo på deltid... Hvis du skal have ansvar for dit eller dat, kræver det, at du er mere til stede" og andre udtalelser af samme skuffe. Jeg oplever, at en nyansat overhaler mig indenom – hun får de spændende opgaver, og hendes anseelse i afdelingen stiger stødt. Jeg sidder tilbage med det, de andre ikke gider lave, det som der ingen præstige er i.

Mine arbejdsdage bliver et kapløb med tiden. Der indføres et hav af faste møder og forskellige kontrolforanstaltninger med det resultat at jeg får svært ved at udføre mit egentlige arbejde. Skillelinjen mellem arbejde og fritid udviskes. Sociale arrangementer efter arbejdstid arrangeres i en lind strøm,

og det forventes, at man deltager. Jeg står med et pasningsproblem – farmand skal jo også passe sit arbejde. Desuden indføres diverse vagtordninger aften/weekend, som jeg må melde pas til.

Jeg taler med chefen, men mødes af en mur af manglende forståelse. Der er ingen vilje til at nå til en løsning. Jeg tror, hun anser mig for at være en uengageret og ugidelig medarbejder.

Som om det ikke er slemt nok, fryses jeg langsomt ud af gruppen.

Jeg bevarer godt nok en tæt kontakt til et par stykker, men ellers er jeg outsideren. Til sidst orker jeg ikke mere. Jeg har det elendigt og sygemeldes. Under min sygemelding beslutter min chef, at jeg kan komme tilbage til en stilling som testleder eller få en fratrædelsesordning. Hun ved, test ikke har min interesse... Jeg vælger fratrædelsesordningen.

Min status som arbejdsløs byder på nye oplevelser. Fordi jeg har været på TA, er jeg ikke dagpengeberettiget. Selvom jeg er heltidsforsikret, kan jeg ikke engang få deltidsdagpenge. Jeg har arbejdet under 30 timer pr. uge (se note). Men jeg har jo passet mit barn! Hvis jeg ikke havde gjort det, havde en anden skulle.

Min nye chef er ikke forstående for min familiære situation, nærmest tværtimod

Ikke at være dagpengeberettiget har enorme konsekvenser i dette samfund. Jeg mister en halv indtægt. Jeg kan ikke komme i ulønnet praktik/jobtræning. Jeg har heller ikke ret til seks ugers selvvalgt efteruddannelse. Faktisk gider jobcentret ikke hjælpe med noget som helst. Jeg kontakter dem flere gange, og de lover at vende tilbage - de har endnu ikke ringet. Til sidst opgiver jeg dem. Jeg undersøger via DUKH (Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet), hvilke muligheder jeg har for at opnå efteruddannelse, men de ender alle blindt.

Jeg føler mig meget alene, enormt snydt og udenfor samfundet.

Jeg får ikke et nyt job på trods af et hav af ansøgninger. På et tidspunkt kommer jeg til den erkendelse, at mine kvalifikationer er blevet forsømt. Jeg burde have tænkt mere på mig selv gennem årene. Jeg har brug for enten at skifte branche eller blive opkvalificeret.

Jeg må ligeledes indse, at deltidsjob ikke er in blandt arbejdsgivere. Det signalerer åbenbart, at jeg ikke er engageret. Jeg befinder mig i et næsten umenneskeligt dilemma. Jeg føler, jeg bliver tvunget til at vælge mellem et fuldtidsjob og min søn. Er det nu, han skal hjemmefra? Skal han virkelig hjemmefra på grund af dette? Skal han betale den højeste pris?

Nej, det skal ikke være nu! Han skal være hjemme hos os. Bostedet må vente. Til sidst beslutter jeg mig for, at løsningen er at blive selvstændig. Og jeg vælger samtidig at skifte branche - ikke af nød, som man fejlagtigt kan slutte, men af lyst. Jeg finder nemlig ud af, at jeg brænder for coaching. Nu kan jeg selv tilrettelægge min arbejdstid.

Dette er min historie. Jeg håber, den har givet et indblik i, hvor svært det kan være både at passe et job og et handicappet barn. Eller sagt anderledes, hvor svært det kan være at være på arbejdsmarkedet, når man ikke lige passer ind i et 8-16 job. Jeg håber ligeledes, den giver et indblik i de faldgruber, der kan være - her specielt omkring opkvalificering og arbejdsløshed. Men jeg håber også, historien giver et indblik i det umenneskelige dilemma, man står i, når man gerne vil gøre sit bedste på to fronter. Endelig håber jeg, den giver indblik i, hvor vigtigt det er med en forstående ledelse. Det er alfa omega.

Afslutningsvis vil jeg sige, at jeg nok ikke ville have valgt anderledes i sin tid. Men jeg er ærgerlig over, at ingen nogensinde fortalte mig om lovmæssige, erhvervs-mæssige og personlige konsekvenser. Hvis nogen havde, havde jeg i det mindste været forberedt. Og hvor jeg dog ærgrer mig over alle de gode penge, jeg har betalt til A-kassen.

*Note

- For at få heltidsdagpenge skal man være heltidsforsikret OG arbejde mindst 37 timer om ugen.
- For at få deltidsdagpenge skal man være deltidsforsikret OG arbejde mindst 30 timer om ugen.
- De timer, man får tabt arbejdsfortjeneste for, tæller ikke med i arbejdstid.

SIG DIN MENING!

**RÅB
OP!**

**NU MÅ DET
VÆRE NOK!**

På LEV-bladet modtager vi meget gerne debatindlæg om, hvad der rører sig i for-
eningen, ude i kommunerne - eller hvad
der ellers er aktuelt lige nu.

Indlæg skal sendes til redaktion@lev.dk.

Redaktionen forbeholder sig ret til at
forkorte i indlæg.

PRESENNINGER

FRAGT- og
TIR-PRESENNINGER
NET-PRESENNINGER
fremstilles i høj kvalitet til
konkurrencedygtige priser

LASTE-SURRING
TELTHALLER

- desuden overtræk til f.eks. murstenspaller - svejseløstøbning
samt alt i specialopgaver for industrien

KIBÆK
PRESENNING

97 19 13 11 Talder
87 19 24 84

fabos

et bo- og aktivitetscenter
for voksne udviklingshæmmede

Stenslund 7

8300 Odder • Tlf. 87 80 06 22

Mail: fabos@odder.dk • www.fabos.odder.dk

BR service

Vi har 16 års erfaring med rengøring i:

- Private hjem
- Hjemmeservice
- Aflastning v/sygdom m.m.
- Praktisk hjælp
- Erhvervsrengøring
- Hovedrengøring

Vi arbejder med omtanke for dig. Kvalitet og service
sætter vi i højsæde. Ring og få et uforpligtende tilbud
på tlf. **86 57 12 59**

PIONERGRUPPEN PÅ KRAGEBJERG

Lær om landbrug, husholdning og vedligehold af bygninger og haver.
STU i Pionergruppen er også sjov med drama, musik, kunst og rejser.
Man kan både være boelev og dagelev. Der er tog til Nyrup

Se mere på www.pionergruppen.dk eller ring 57 80 37 90 / 23 42 68 26
Pionergruppen Kragebjerg 2 • 4296 Nyrup

Stenlille Dyreklinik
Hans Jørgen Jensen
Dyrlæg

Saltoftevej 6 • 4295 Stenlille • Tlf 4084 4707
Klinik for hund og kat samt andre smådyr
Konsultation kun efter aftale • Åben man-fre 8-17

Casa Blanca
Bo & Erhverv

Bo og dagtilbud til unge over 16 år - I København

Vi tilbyder

- pladser på kollegielignende opholdssted og i støttet botilbud for lettere psykisk udviklingshæmmede.
- dagtilbuddet Projektskolen, STU-forløb, erhvervsafklaring og undervisning.
- projektanbringelse på eget værelse i København med støtte/kontaktordning.

Vi giver

- personlig støtte og omsorg, der er målrettet den enkelte unges vanskeligheder og udviklingspotentialer.
- støtte til uddannelse.
- støtte til inddragelse af den unges familie og øvrige netværk.

Vi er

- socialfagligt og håndværksmæssigt uddannede med mange års socialfaglig erfaring.

Kontakt visitator Anders Christiansen på 29 23 91 03 • Læs mere på www.cbbe.dk

BS REVISION
Registreret revisor

Reg. revisor **Jesper Schmidt**
Privat tlf. 75 65 84 86
Danas Alle 2 • 8700 Horsens
TELEFAX 75 64 56 09
Tlf. 75 64 56 06

OTTERUP HOTEL

... alt hvad hjertet begærer

v/Lotte & Poul Winther

Jernbanegade 2 • 5450 Otterup

receptionen@otteruphotel.dk

Tlf. 6482 1182 • Fax 63820110

www.otteruphotel.dk

IdéRent ApS tilbyder:

- ✓ Visiteret hjemmepleje i Odense Kommune.
- ✓ Visiteret praktisk bistand via fritvalgsordningen.
- ✓ Privat rengøring med tilskud efter gældende regler.
- ✓ Hovedrengøring og haveservice – ring for tilbud.
- ✓ Egen "Handymand" – mindre murerarbejder

IdéRent ApS

Jernbanegade 14¹ - 5000 Odense C
Telefon: 8993 4477 Mobil: 2724 8802
www.iderent.dk info@iderent.dk

DANISCO

First you add knowledge...

Danisco Haderslev

Langkær 22 · DK-6100 Haderslev · Danmark

Tlf +45 79 72 56 00 · Fax +45 79 72 59 75

info.ingredients@danisco.com

www.danisco.com/ingredients

Skovbo

Døgn- og aflastningstilbud for Børn og Unge

Ole Rømers Alle 40, Skovby, 8464 Galten
 Tlf 87948350 – www.Skanderborg.dk/Skovbo

Vi hjælper Danmark på vej

COLAS DANMARK A/S

Industrivej 27 · 8800 Viborg

Telefon 89 26 46 11 · Fax 86 62 42 46

STU Nextjob

SÆRLIGT TILRETTELAGTE
 UNGDOMSUDDANNELSE
 FOR UNGE I HOVEDSTADSOMRÅDET

Tre år med individuelt
 tilpasset undervisning i
 trygge rammer, venner
 og sammenhold.
 Ingen kedelig skole-
 bæk, men spændende
 læring for livet

Sandtoften 3-7 2820 Gentofte
 Tlf.: +45 28 05 26
 www.nextjob.dk nextjob@nextjob.dk

AKTIVITETSCENTRET KELLERSVEJ

Dagtilbud for voksne udviklingshæmmede

MANGFOLDIGHED OG MULIGHEDER

Flexibilitet · Oplevelser/omsorg · Neuropædagogisk tilgang
 Dyrehold og ridning · Mulighed for halvtidspladser
 · Cafe Dukkehuset

Kellersvej 13 - 23. 2860 Søborg
 Telefon 39 57 33 60 – E-mail: ac-kellersvej@gladsaxe.dk
 Hjemmeside: www.gladsaxe.dk/ac-kellersvej

STENO MUSEET

MENNESKE · NATUR · VIDENSKAB

AKTIVITETER FOR HELE FAMILIEN

Udstillinger, planetarieforestillinger
 og urtehave. Handicap p-plads ved døren
 og elevator til udstillinger og planetarium.

STENO MUSEET · Aarhus C

T: 8715 5415 · www.stenomuseet.dk

Jens Kromanns Vej 9
 Snoghøj
 7000 Fredericia
 Tlf. 75 94 56 14

Aftenskolen for udviklingshæmmede.

Ring og rekvirer program for sommer-
 højskoler, weekendkurser samt for
 undervisning i Kolding, Fredericia
 Vejle, Svendborg og Langeland.

LEV-kontakten

Regionalt opdelt

1000 - 2990

SOCIALPÆDAGOERNE
www.sz.dk

Rengøring • Havearbejde
Flytning • Service montage

Ærtemarken 1 • 2680 Solrød Strand
56 14 54 49 • 40 76 10 08

Violinbygger
Medl. af mesterlauget
Reparation • Nybygning • Køb • Salg
www.violinbygger.dk
violin@mail.dk
Erik Hoffmann
Tlf. 38 71 83 96
Hyltebjerg Allé 87 • 2720 Vanløse

Mesterlodden 33
2820 Gentofte

Tlf. 39 65 02 07

Bog & idé Hørsholm • Hovedgaden 55 C
2970 Hørsholm • Tlf: 45 86 04 08

3000 - 3670

§ ADVOKATERNE
IBØDKERGÅRDEN

Vestergade 13-3200 Helsingø
E-mail: advokaterne@bodkergaarden.dk

Tlf. 48 79 44 88 Fax 48 79 44 31

TCL Revision

Østre Allé 40 . 3250 Gilleleje . Tlf. 48 30 30 89 - Fax 48 30 27 02

Registreret revisor FRR
Torben Carlslund Larsen

Peter Ejvind's Møbelværksted

Fredensborgvej 39 A . 3400 Hillerød
Telefon 48 26 35 65

Ombetrækning af møbler
Reparation af seletøj m.m.

Malerfirmaet Pemi ApS

Roskildevej 27
3600 Frederikssund
Telefon 47 31 78 75

SP Limousine

70 26 27 49
www.sp-limousine.dk

4000 - 4990

CGC ISOLERING

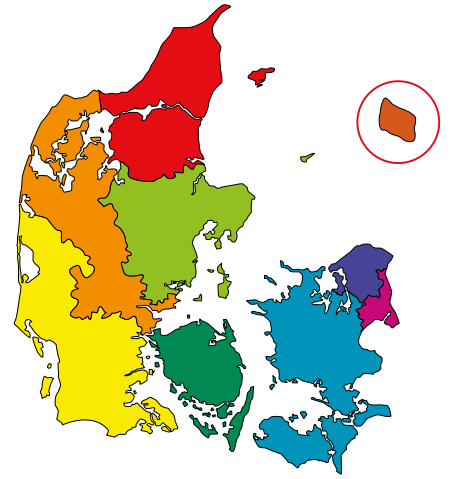
Enghavevej 7, Kirkebyen
4540 Fårevejle

21 74 11 25

BOSTEDET DYSEMOSSEN

Dyssemosevej 9 • 4760 Vordingborg
Tlf. 55 38 20 55 • www.bostedetdyssemosen.dk

Bureau **LIST**

Bureau LIST A/S Jættevej 50 Box 224

4100 Ringsted Tel 5767 1727

www.bureaulist.dk

Tilbud til mennesker med udviklings-
forstyrrelser og udviklingshæmning:
Skolehjem, ungdomsuddannelse,
vokscentre og værksteder

Strandvejen 15 • 4733 Tappernøje • Tlf. 55 96 51 19
E-mail: marjatta@marjatta.dk • www.marjatta.dk

Svend Mogensen's Efterfølger

- Overvågning og Alarmsystemer
- Elanlæg • Energiteknik
- Salg og service af hårde hvidevarer
- Belysning • Week-end vagt

Lendemark Hovedgade 17, 4780 Stege
Telefax 55 81 44 01
Telefon 55 81 48 21

Pomlenakke Traktørsted

Telefon 54 44 51 31

Midtskovvejen 1 . Pomlenakke . 4871 Horbelev

Landsbyen

En god oplevelse...

- Fest
- Diner Transportable
- Frokoster
- Receptioner
- Møder/Kurser
- Jubilæer

Tlf.: 54 70 52 01

Fax 54 70 52 47

Krårup Møllevej 1
Sakskøbing

info@landsbyennaabensted.dk
www.landsbyennaabensted.dk

5000 - 5985

Et kulturhus for børn

Fyrtojet
Hans Jensens Stræde 21
5000 Odense C
Telefon 66 14 44 11

E-mail: info@fyrtojetet.com · www.fyrtojetet.com

Ib Andresen Industri

www.iai.dk

SPECIALE I ERHVERVSRENGØRING

Kontor · Banker · Hoteller · Restauranter
Storkøkkener og institutioner
Hovedrengøring samt flytterengøring
Slagter- og bagerrengøring · Supermarkeder.
Trappevask, strygning/vask
Tekstil- og gardinrens · Tæpperens

TLF. 66 19 05 75

LØFT I VERDENSKLASSE

PALFINGER

Tlf. 7010 8010 · www.palfinger.dk

MASKINSTATION A/S

Entrepreneurarbejde
Aut. kloakmester
Vognmandskørsel
62 26 20 00
Assensvej 100 · 5771 Stenstrup
www.ollerup.com

DØGSERVICE

6000 - 6990

arbejdernes andels-boligforening

Engstien 2a · 6000 Kolding T: 7552 5344 F: 7552 2936
M: post@aab-kolding.dk · www.aab-kolding

Johns Gulvafslibning

Kongehusvej 17 - 6000 Kolding

21 27 72 44

Maskinstationen A/S

Tlf.: 75 55 31 95

DANHOSTEL

HADERSLEV VANDREHJEM
Campingplads

Erlevvej 34 - 6100 Haderslev - Tlf. 74 52 13 47 - Fax 74 52 13 64
Haderslev@danhostel.dk www.danhostel.dk/haderslev

Bo·Bedre

ERHVERV

Fiskebrogade 10 6700 Esbjerg Tlf. 75 13 88 66 www.bo-bedre.com

ORGANISATIONEN NORD HØJ

Hovedkontor: Niels Bohrs Vej 6 · 6000 Kolding
Tlf. 40 23 70 23 · E-mail: nordhoj@kolding.dk

Relation - Udvikling - Produktion
www.nordhoj.dk

Tækkefirmaet E. Knudsen og Søn

v/ H. Duedahl

7555 1356
2166 9698

7000 - 7990

EGON VADH'S VVS-SERVICE

Alt i VVS-Service · Nyt
Reparationer
Jørgen Glavinds Vej 26 · 7200 Grindsted
Email: egon.vadh@ic.dk · Fax 75 31 06 55

7532 0510
2014 1553

www.egonvadhsvs.dk

FÅRUP SØ

Vandcykler og bådudlejning

Annalise Højrup · Fårupvej 46 · 7300 Jelling

Telefon 75 87 18 09

Dansk Autohjælp

Herning og Holstebro ApS
Enggårdvej 29
7400 Herning
Tlf. 97 16 18 44

HJØLLUND AUTOVÆRKSTED

Enggårdvej 23 - Snebjerg
7400 Herning
Telefon 97 16 13 73

Alt inden for autoreparation - Speciale: Saab

SKOVSERVICE

- Stubfræsning
- Nyplantning m/planteplow til skovbund
- Fjernelse af læbælter/trærodder
- Oprydning i skov/nyplantning
- Flisugning
- Salg af afdækningsflis
- Salg af industriflis til Stokerfyr
- Salg af slagter til vejfyld

Kontakt os for tilbud

Bækgårdsvej 5, Skave, Holstebro

Telefon 97 46 84 48

Mobil: 40 17 26 55 www.abskovservice.dk

UNITED TEXTILE GROUP
Neptunvej 6 - 7430 IKASt - Tlf. 96 60 69 00 - Fax 96 60 69 01

NJ EDB Salg & Service

Kastanievej 37 • 7700 Thisted

Deres lokale leverandør

9792 2255 - 2042 2222

www.njedb.dk mail@njedb.dk

8000 8990

Stakkevis af viden

Ndr. Ringgade 3, Studenternes Hus
8000 Århus C. Tlf 86128844
books@stakbogladen.com
www.stakbogladen.com

åben
man-fre 10-17

Murerfirmaet

HANS K. BACH & SØN ApS

Hasselvej 10 • Ryomgaard
Tlf. 86 39 45 14 • Mobil 22 30 45 14
hbos@mail.dk
Aut. Kloakmester

ANLÆGSGARTNER
Svend Erik Lind A/S
Reballevej 6, Åes
8700 Horsens
75 66 91 80
www.se-lind.dk

Generalkommandoen
Sct. Mathias Gade 96 B • 8800 Viborg
Tlf. 86 62 06 00 • Fax. 86 60 06 49
post@leoniadvokater.dk

FOF's
kunst-
skole

BIFROST

Kunstsolen for udviklingshæmmede
Niels Brocksgade 14 a, 8900 Randers
Telefon 86 42 43 13

Mellerup Skolehjem

Støvringgårdvej 43, 8930 Randers NØ

Tlf. 78 41 00 00

Entreprenør og aut. kloakmester

Ole Bager

Hallendrupvej 40 • 8560 Kolind

Telefon 86 36 36 40

Fax 86 36 37 22

Bil 20 12 35 93

v/ malermester Ole Kofoed

Poul Larsensvej 7

Tlf. 40 41 04 40

SLOTSCENTRET • 8900 RANDERS • TLF 86 41 38 08

Briller - Kontaktlinser

LM AUTOMOBILER

Skyttegade 4 • Vorup

8940 Randers SV

Tlf. 86 42 90 15

www.lmauto.dk

L AURITS LAURSEN, S

Eftf. ved Mads Fur

Biltlf. 21 94 21 93

madsfur@elromail.dk

9000 - 9990

ELCOLD FRYSERE HOBRO ApS

Logstørvej 81 • Horby
9500 Hobro

Tlf. 96 57 22 22

www.elcold.com

MARINE-EL %s

AUT. EL-INSTALLATØR

Læssevej 14 • 9850 Hirtshals • Tlf. 98 94 35 91

INDUSTRI • BOLIG • PROCESSTYRING
SKIBSINSTALLATIONER

98 94 35 91

*Murerarbejde • Flisearbejde
Tilbygning • Renovering • Medbyg*

Murermester

J.O.E. Nielsen

Rødkælkevej 3, Stenum

9700 Brønderslev

Tlf. 98 83 86 00

Bil 21 81 40 58

Byggeri af fritids- og helårshuse

STENHØJ HUSENE

Industrivej 11 • Vangen • 9900 Frederikshavn

Tlf. 9847 9055 • www.stenhoj-husene.dk

MOTEL SKAGEN

Frederikshavnsvej 8

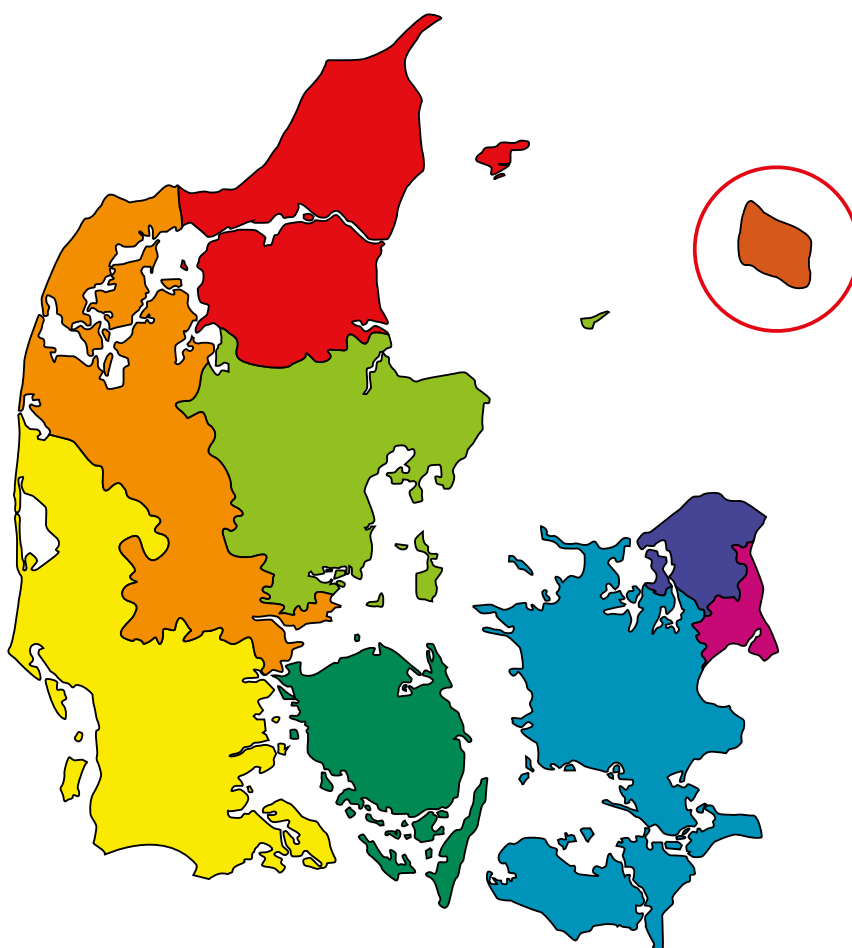
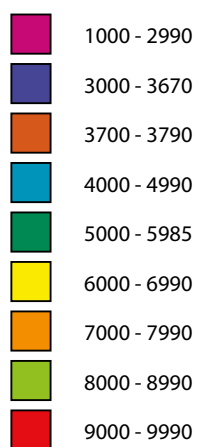
9990 Skagen

Telefon 98 44 45 35

FL-REKLAME

Agerbakken 21 · 8362 Hørning
www.flreklame.dk · fl@flreklame.dk · t. +45 7022 1870

octopus+co.

32 51 55 11

gaver • gimmicks • give-aways

Pleje og hospitalsseng

Vi fører alt indenfor hospitals- og plehjemsenge.
Viste model er en verdensnyhed
Modux - sammenklappelig seng.
Få den på prøve i 14 dage
og bliv overbevist og Aflastet.

Kallistos Equipment
Bryggervangen 22-24
2100 Kbh Ø
Tlf. : 39272319
www.kallistos.dk

VILFREDS VINDUESPOLERING I/S

Henrik Heider Nielsen
Harevænget 65, 5800 Nyborg
Tlf. 65 30 11 97 - Bil 24 42 25 79

Bygholm Camping

- Millioner af fugle kan ikke tage fejl

Bygholmvej 27 • 7742 Vesløs
Tlf. 26 20 97 90 • www.bygholmcamping.dk

Du tager ansvar for dit helbred!

- men kender du også dit blodtryk?
Tjek ind på www.hjemmetest.dk

MediGroup • Kajerødgade 38 • 3460 Birkerød • 45 76 54 25 • info@medigroup.dk

MG
MEDIGROUP

Cama Lift ApS

Ellehammervej 6 – 9900 Frederikshavn
Telefon 98 43 01 22

E-mail: cama@cama.dk
Internetadresse: www.cama.dk

KÆRE PLEJE

Vi plejer mennesker - ikke sygdom

Olaf Ryes Gade 7R, 1 th • 6000 Kolding
Tlf. 30 89 20 39 • www.kaerepleje.dk • uden egenbetaling

Auning Taxi og Turistfart

KONTAKT OS OG FÅ
ET GODT TILBUD

86 48 30 73

Industrivej 1 • 8963 Auning • www.auningturistfart.dk

UNGDOMSUDDANNELSESCENTER MAGLEMOSEN

BALLERUP

Ungdomsuddannelse under STU

Ungdomsuddannelsescenter Maglemosen er et uddannelsesstilbud til unge mennesker mellem 16 og 25 år. Uddannelsesstilbuddet gives til unge udviklingshæmmede, der efter endt grundskoleundervisning, fortsat har behov for specialundervisning, værkstedsaktivitet eller tilsvarende som forberedelse til voksenlivet og som ikke kan indgå i de ordinære uddannelsesstilbud. Der kan tilrettelægges særlige forløb under Lov om specialundervisning for voksne.

- Individuelt tilrettelagt uddannelsesstilbud
- Undervisningsaktiviteter, eksterne praktikforløb, liniefag
- Sociale og pædagogiske aktiviteter
- Optagelse kan foregå løbende

Magleparken 1 • 2750 Ballerup • Tlf. 44 77 61 01 • maglemosen@balk.dk • www.maglemosen.dk

Henvendelser vedr. medlemskab

Katja Aarkrog Langtoft er tilbage fra barseel, så alle henvendelse vedr. medlemskab skal igen gå til hende. Katja kan kontaktes på kal@lev.dk.

KURSUS:

SØSKENDERELATIONER OG DET GODE SAMVÆR I FAMILIEN

LEV Esbjerg/Fanø sætter i et nyt søskendekursus fokus på glæden og sorgen ved at være en familie med et barn med handicap. Kurset er for både søskende (fra ni år og opefter) samt forældre.

Et centralt tema i kurset vil være søskenderelationer og familielevet i en familie med et barn med handicap. Målet er at inspirere til et sundere samvær i familien, så forældre og søskende ikke overbebyrdes. Og finde overskuddet frem til fællesskabet i familien.

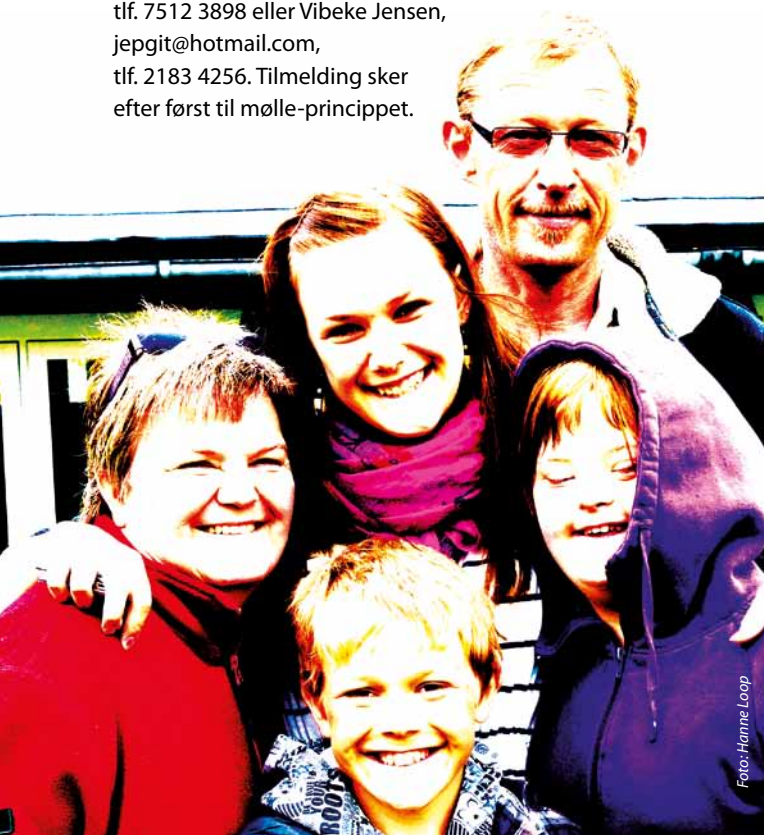
På kurset skal vi blandt andet drøfte:

- Hvordan er det, at have en anderledes bror/søster?
- Hvordan kan jeg selv forstå min bror/søster?
- Hvad skal jeg sige til mine venner?
- Hvordan får jeg fortalt mine forældre hvis jeg har det svært.
- Følelserne omkring det, at barnet med handicap flytter hjemmefra.

Kurset finder sted den 2. og 3. juni i Esbjerg, og det koster 500 kr. for hele familien at deltage. Alle er velkomne, men eventuel overnatning er på egen regning.

TILMELDING/YDERLIGERE OPLYSNINGER

Lone Mathiassen, hpmathiassen@mail.dk,
tlf. 7512 3898 eller Vibeke Jensen,
jepgit@hotmail.com,
tlf. 2183 4256. Tilmelding sker
efter først til mølle-princippet.

Samarbejde med Fundmaker

Landsforeningen LEV har indledt et samarbejde med firmaet Fundmaker I/S. Deres opgave er i første omgang at skaffe midler til Best Buddies. Afhængigt af hvilke resultater, der kommer ud af det, kan det på længere sigt også kaste midler til andre aktiviteter for mennesker med udviklingshæmning.

Samarbejdet er kommet i stand ved, at Klaus Bille henvendte sig til LEVs sekretariat med en interessant idé til at skaffe midler til konkrete formål blandt landsforeningens aktiviteter, og der var hurtig enighed om, at Best Buddies virkede oplagt. Det er der kommet en aftale ud af, hvor Fundmaker I/S helt konkret skal finde sponsorer og guldmedlemmer. Det er de nu gået i gang med, og Fundmaker I/S repræsenterer dermed LEV på disse afgrænsede og aftalte opgaver. Klaus Bille kender en hel del til livsvilkårene for mennesker med udviklingshæmning, da han selv har pædagogisk uddannelse og arbejdet på bosteder og aktivitetscenter. Før det var Klaus Bille assurandør og har også et "salgs-gen". Det er med den baggrund, at han begyndte at tænke i, hvordan man på andre måder, kan skabe muligheder for mennesker med udviklingshæmning. Med sig har han Søren Meldorf, som har en uddannelse som cand. merc. og en MBA. Søren Meldorf har erfaring med at arbejde i såvel offentlige som politiske organisationer. Han har i en årrække været selvstændig forlægger og har erfaring med såvel projektledelse som virksomhedsdrift.

Fundmaker I/S arbejder fortsat på nye koncepter for fundraising i dialog med Hans Andersen, Stig Christensen og Torben Wind fra LEVs sekretariat.

Kirkedag i Sønderjylland

Som noget ganske nyt afholder LEV Sønderjylland og Haderslev Stift en fælles kirkedag torsdag den 31. maj, som omfatter provstierne i Sønderborg, Aabenraa, Haderslev, Kolding, Fredericia, Vejle og Hedensted.

Idéen er i sin tid opstået i Viborg stift, hvor kirkedagen er et stort årligt tilløbsstykke med cirka 1.000 kirkegængere. Arrangørerne håber på en lignende succes med kirkedagen i Sønderjylland.

Dagen starter med gudstjeneste i Haderslev Domkirke kl. 10-14. Derefter går alle samlet til Hotel Harmonien, hvor der er middag med efterfølgende kaffe og kage. Anne Mette Hess og Solstrålerne underholder.

Pris for hele arrangementet er 120 kr. Tilmelding til Haderslev Stift, Lis Lind, ll@km.dk eller tlf. 7452 2025.

Den livslange opgave
 Varighed: 52 minutter
 Instruktør: Psykolog
 Barbara Cros
 Filmen kan bestilles på:
 denliop@hotmail.com
 Prisen for filmen er
 160 kr., som inkluderer
 forsendelse

Dokumentarfilmen har fokus på forældrenes liv og situation som forældre til et barn med funktionsnedsættelser.

Den livslange opgave

Den livslange opgave er en dokumentarfilm om livet med et udviklingshæmmet barn. Filmen er ikke ny, faktisk havde den premiere i 1997 i LEVs lokaler i Hvidovre, men på grund af stor efterspørgsel kan den nu fås på DVD.

I filmen fortæller fem forældre til fire børn om deres liv, tanker og hverdag. Børnene, der er i alderen to til nitten år, har store funktionsnedsættelser. For forældrene har det ændret deres liv radikalt.

Forældrene fortæller deres historie fra de opdagede handicappet. De fortæller om chokket, sorgen og skylden. Tankerne om barnets liv - og tiden der fulgte. De fortæller om følelserne overfor barnet. Forholdet til aflastningen og træningen, og om arbejdslivet, familien og de pårørende. De reflekterer over deres eget liv, nye værdier og håb på børnenes vegne.

Filmen har været efterspurgt af pårørende og fagfolk og er solgt til institutioner og uddannelsessteder og biblioteker i Norge og Danmark.

NY KAMPAGNE OM INKLUSION

Organisationen Skole og Forældre skal sammen med Det Centrale Handicapråd gennemføre en oplysningskampagne om inklusion.

Undervisningsministeriet har bevilget 3,5 millioner kroner til en kampagne, der skal klæde skolebestyrelserne på til dialog om inklusion. Kampagnen skal blandt andet give skolebestyrelserne redskaber til at lave en politik for hver enkelt skoles holdning til mangfoldighed.

- Kampagnen skal helt konkret få skolebestyrelserne til at lave en politik for inklusion, så den har forældrenes opbakning, siger Benedikte Ask Skotte, formand for Skole og Forældre til skole-forældre.dk.

Skole og Forældre vil gerne sikre, at de elever, der har særlige behov, i praksis får de rigtige undervisnings- og støttetilbud i de normale klasser.

- Forskellighed er en styrke, og det er naturligt, at folkeskolen afspejler det lokalsamfund, som skolen er en del af, men ressourcer og lærernes kvalifikationer skal følge de børn, der er i klasserne. På den måde kan forældrene være trygge ved, at alle børn får et ordentligt undervisningstilbud, siger Benedikte Ask Skotte.

Baggrunden for kampagnen er, at en del forældre opfatter diskussionen om inklusion som en simpel spareøvelse. Men ifølge Skole og Forældre så har forskning gjort os klogere på, hvordan børn lærer bedst. Derfor vil Skole og Forældre gerne være med til at flytte midler ind i normalundervisningen.

Kampagnen sættes i gang i løbet af det kommende skoleår, altså skoleåret 2012-2013.

Udviklingshæmmede skal leve længere

Psykisk syge og udviklingshæmmede lever i gennemsnit 15-20 år kortere end den samlede befolkning. Men den kedelige statistik vil Rudersdal Kommune forsøge at gøre noget ved.

Kommunen har fået 200.000 kroner fra Region Hovedstaden til at undersøge sundhedstilstanden hos brugerne af det kommunale aktivitets- og støttecenter. Denne gruppe deltager sjældent i screeningsundersøgelser, og der findes derfor ingen sundhedsprofiler for dem som gruppe.

Med den nye viden vil Rudersdal Kommunen på sigt lave en konkret forebyggende indsats, fortæller formand for social og sundhedsudvalget, Birgitte Povlsen til Frederiksborg Amts Avis.

Camp om ny teknologi til mennesker med handicap

YouTube-light til mennesker med udviklingshæmning, en app til mennesker, der lider af højdeskræk og en app med sprogstøtte til ordblinde. Det var de tre teknologier, der blev udviklet på en såkaldt it innovations camp i april.

Initiativtager til campen var Socialt Udviklingscenter SUS. Målet var at videreudvikle og teste de tre konkrete teknologier. Deltagerne var softwareudviklere, programmører, grafikere, markedsføringsfolk, pædagoger og mennesker med handicap.

En af deltagerne var softwareudvikler Chris Topadoulis, der har udviklet EasyTube, der er en "light" version af YouTube til mennesker med for eksempel udviklingshæmning eller hjerneskade.

Campen sluttede af med at kåre den bedste af det tre teknologier, og det blev EasyTube. EasyTube er en meget forenklet og tilgængelig version af YouTube, som giver unge med selv svære funktionsnedsættelser mulighed for at bruge og oprette spillelister i YouTube.

En af de ting, dommerne bed mærke i, var, at EasyTube kan betjenes med mange forskellige styreenheder: tastatur, mus, scanner eller en øjenstyret kontrolenhed.

Læs mere om EasyTube og de to øvrige teknologier her: www.sus.dk/files/Downloads/Fakta%20om%20teknologier.pdf

Mange mennesker med udviklingshæmning vil gerne i skånejob

Landforeningen LEV holdt i marts måned inspirationsmøder for omkring 120 udviklingshæmmede i Herning, Børkop og Guldborgsund. Inspirationsmøderne var en del af Danske Handicaporganisationers landsdækkende kampagne "Søg job – Evner i fokus", hvis formål er at bringe ledige med handicap tættere på arbejdsmarkedet.

Deltagerne på inspirationsmøderne kom fra de lokale beskyttede værksteder. På møderne fortalte blandt andet en virksomhedsrepræsentant og en person med udviklingshæmning, som er ansat i skånejob, om deres samarbejde omkring ansættelsen. Deltagerne fik også mulighed for at fortælle om deres drømmejob. I evalueringen af møderne sagde 75 procent af deltagerne, at de havde fået lyst til at komme i skånejob efter at have deltaget på inspirationsmøderne.

Læs mere om "Søg job – Evner i fokus" her: evnerifokus.dk

Portal om handicapkonventionen

Hvad har man ifølge handicapkonventionen ret til? På hvilke områder har Danmark problemer med at leve op til handicapkonventionen?

Det er bare noget af det, man kan læse om på www.handicapkonvention.dk. Institut for Menneskerettigheder (IMR), som har fået tildelt opgaven med at overvåge konventionens gennemførelse i Danmark, står også bag portalen.

IMR håber med hjemmesiden, at borgere i Danmark kan få viden om FN's Handicapkonvention. Samtidig ønsker man, at hjemmesiden skal være med til at skabe debat om, hvad FN's Handicapkonvention konkret betyder for personer med handicap i Danmark.

Den nye hjemmeside er handicaptilgængelig og indeholder blandt andet tegnsprogstolkninger af alle bestemmelserne og letlæst tekst om konventionen.

Kommunekredse

LANDSFORENINGEN LEV:

– udvikling for udviklingshæmmede

LANDSKONTOR:

Kløverprisvej 10 B, 2650 Hvidovre

Telefon: 3635 9696

E-mail: lev@lev.dk

Web: www.lev.dk

KONTOR- OG TELEFONTID:

Mandag til torsdag: 9.00-16.00

Fredag: 9.00-13.00

GIRO:

5 49 00 06 (kontingent)

2 00 10 04 (gaver og bidrag)

LANDSFORMAND:

Sytter Kristensen

Tlf. 5927 7323, fax 5920 9652

e-mail: sk@lev.dk

NÆSTFORMAND

Kitt Boel

Tlf. 2091 9925

e-mail: koltvej_35@adslhome.dk

LEV BLADET:

Nr. 3/61. årgang 2012

ISSN: 1903-7937

PROTEKTOR:

Hendes Majestæt

Dronningen

MEDLEM AF:

Inclusion International

NSR – Nordisk Samarbejdsråd

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:

Sytter Kristensen

REDAKTION:

Arne Ditlevsen, Sytter Kristensen,

Lasse Rydberg, Hans Andersen,

Thomas Gruber

FORSIDEILLUSTRATION:

Synergi Reklamebureau Webbureau

STOF TIL BLADET SENDES TIL:

Kløverprisvej 10 B, 2650 Hvidovre

Telefon: 3635 9696

Telefax: 3635 9697

E-mail: redaktion@lev.dk

Indsendte bidrag afspejler ikke

nødvendigtvis LEVs holdninger.

DEADLINE:

Deadline LEV 4/2012 er 4. juni.

Bladet udkommer den 2. juli.

ANNONCEEKSPEDITION:

FL Reklame

Damgårdsvej 46, Gram

8660 Skanderborg

Tel. 8793 3788

Email: fl@flreklame.dk

OPLAG: 9.400 stk.

LAYOUT OG TRYK:

Synergi Reklamebureau Webbureau

LEVS RÅDGIVNINGSTJENESTE:

Mandag, tirsdag, onsdag:

10.00-12.00

Torsdag, fredag, lørdag, søndag:

Lukket

Ring 8038 0888

(LEV betaler samtalen)

E-mail: raadgivningen@lev.dk

Aabenraa

Magny Jønych

Tlf. 7452 6472

e-mail: magnyjonch@webspeed.dk

Aalborg

Annette Andreassen

Tlf. 9814 4714

e-mail: a.andreassen@home3.gvnet.dk

Albertslund/Brøndby/Glostrup/ Ishøj/Vallensbæk

Torben Olsen (kontaktperson)

Tlf. 3647 0212

e-mail: torbenogsus@olsen.mail.dk

Assens/Middelfart/Nordfyn

Ingrid Rasmussen

Tlf. 6445 1562

e-mail: ingrid.rasmussen@kabelmail.dk

Bornholm

Svend Pedersen

Tlf. 5695 6326

e-mail: svend_p@tiscali.dk

Billund

Mette Andersen

Tlf. 2870 3091

e-mail: flintemarken@gmail.com

Dragør/Tårnby

Jacob Taarup

Tlf. 2828 9866

e-mail: jacob.taarup@identitas.dk

Egedal

Jane Villemoes

Tlf. 4031 7597

e-mail: janevillemoes@msn.com

Esbjerg/Fanø

Dorthe Højriis Thomsen

Tlf. 7545 0383

e-mail: dhprivat@mail.dk

Favrskov/Skanderborg

Lone Thykær

Tlf. 8691 1070

e-mail: thykeer@webspeed.dk

Faxe/Stevns/Vordingborg

Kristian Nicolaisen

Tlf. 2259 3050

e-mail: vibeke@angelman.eu

Frederiksberg

Kirsten Bartroff

Tlf. 3871 3158

e-mail: kirsten.bartroff@kreds.lev.dk

Frederikshavn/Læsø

Tove Nørgaard Jensen

Tlf. 9829 2186

e-mail: frugthaven10@jensen.tdcadsl.dk

Frederikssund

Ninette Hartwich

Tlf. 4738 4010

e-mail: lev.frederikssund@gmail.com

Furesø

Sine Holm

Tlf. 4498 4454

e-mail: sine@biomerieux.dk

Fåborg/Midtfyn/Ærø

Ulla Stick

Tlf. 6268 1987

e-mail: ulla.stick.kredslev@mail.dk

Gentofte

Jens Christian Pedersen

Tlf. 3968 2056

e-mail: jcpedersen@gmail.com

Gladsaxe

Mads Rimmen

Tlf. 3513 4419

e-mail: mads.rimmen@vip.cybercity.dk

Greve

Allan Jørgensen (kontaktperson)

Tlf. 4390 8963

e-mail: allan_joergensen@mail.dk

Guldborgsund

Hanne Nielsen

Tlf. 5444 5656

e-mail: rytterbjerggaard@mail.dk

Haderslev

Solvej Laugesen

Tlf. 7484 1665

e-mail: solvej@dbmail.dk

Halsnæs

Rita Simonsen

Tlf. 4971 9471

e-mail: ritas@os.dk

Hedensted/Horsens

Dorrit S. Haulrich

Tlf. 7589 7919

e-mail: dokinira@hotmail.com

Helsingør

Jacob Svendsen

Tlf. 4922 6162

e-mail: jacob.svendsen@pol.dk

Herlev

Marianne Ulrich-Jørgensen

Tlf. 4491 9168

e-mail: ml.ulrich@privat.dk

Herning/Ringkøbing-Skjern

Inge-Lise Pilgaard

Tlf. 9719 1910

e-mail: inge-lise.pilgaard@kreds.lev.dk

Hillerød/Allerød

Dorthe Kann

Tlf. 4826 1050

e-mail: dkann@dadlnet.dk

Hjørring/Brønderslev/Jammerbugt

Fridolin Laager

Tlf. 9847 9116

e-mail: laager@turbopost.dk

Holbæk/Odssherred

Morten Løvschall

Tlf. 5917 3917

e-mail: morten@lovschall.name

Holstebro

Jørgen Bloch Lauritsen

Tlf. 9748 4190

e-mail: bloch@adslhome.dk

Høje Taastrup

Asger Høg

Tlf. 4656 3710

e-mail: ahog@tdcadsl.dk

Hørsholm

Flemming Sundt (kontaktperson)

Tlf. 4586 1707

e-mail: connie@poulsen.mail.dk

Ikast-Brande

Tove Carlson

Tlf. 9725 2058

e-mail: mail@t-carlson.dk

Kalundborg

Søren Hansen

Tlf. 5950 7416

e-mail: sdh@dbmail.dk

Kerteminde

Laurits Nielsen

Tlf. 6534 1509

e-mail: lauhed@mail.dk

Kolding

Inge Stausholm

Tlf. 7553 1320

e-mail: inge@istausholm.dk

København

Steen Stavngaard

Tlf. 3646 3783

e-mail: ss@sag.dk

Køge

Frank Poulsen

e-mail: lev.frank-poulsen@mail.dk

Lemvig

Anette Broe Henriksen

Tlf. 9782 2768

e-mail: anette.broe@kreds.lev.dk

Lolland

Gyrithe Sidor (kontaktperson)

Lavendelvej 11

4920 Søllested

Mariager Fjord/ Vesthimmerland/Rebild

Ella Holm Hansen

e-mail: eh@ellaholmhansen.dk

Morsø

Lone Øst

Tlf. 9776 4698

e-mail: zenofexxx@sol.dk

Nyborg

Ole Skovsbøll
Tlf. 4029 6097
e-mail: kovsboell@hotmail.com

Næstved

Hanne Kristensen (kontaktperson)
Tlf. 2291 5746
e-mail: larskristensen@stofanet.dk

Odder/Samsø

Tom Møller Jensen
Tlf. 3020 9133
e-mail: lev.odderr@gmail.com

Odense

Flemming Larsen
Tlf. 3192 5726
e-mail: stegsted@gmail.com

Randers

Preben Schmidt
Tlf. 8640 2217
e-mail: preben@achtonschmidt.dk

Ringsted

Mona Williams
Tlf. 5764 3584
e-mail: williamsz@ofir.dk

Roskilde/Lejre

John Møller
Tlf. 4632 7632
e-mail: johnsmoller@yahoo.com

Rødovre

Irene Schimmell
Tlf. 3670 6492

Silkeborg

Anders Christensen
Tlf. 8684 6221
e-mail: jagachristensen@hotmail.com

Skive

Anders Daugbjerg
Tlf. 9751 1719
e-mail: a.d@mail.dk

Slagelse/Sorø

Gitte Larsen
Tlf. 58376012
e-mail: gla@sbfdk

Solrød

Carsten Wærens
Tlf. 5614 4125
e-mail: waerens@webspeed.dk

Struer

Kurt Veise
Tlf. 6140 9025
e-mail: kurt.veise@kreds.lev.dk

Svendborg/Langeland

Frank E. Jensen
Tlf. 6222 1490
e-mail: edelberg@stofanet.dk

Sønderborg

Finn Schmidt (kontaktperson)
e-mail: fluefinn@gmail.com

Solvejg Olesen (kontaktperson)

e-mail: solvej77@hotmail.com

Thisted

Gerda Kobberøe (kontaktperson)
Tlf. 9793 7444

Tønder

Jens Ellekjær
Tlf. 7472 4094
e-mail: je@kreds.lev.dk

Varde

Ellen Højberg
Tlf. 7524 1260
e-mail: eogahoejberg@hotmail.com

Vejen

Finn Nygaard
Tlf. 7552 4740
e-mail: finn@asbovej.dk

Vejle

Kirsten Sørensen (kontaktperson)
Tlf. 7573 5809
e-mail: ksorensen@stofanet.dk

Viborg

Henning Gregersen
Tlf. 8665 9525
e-mail: hg-kg@hotmail.com

Århus/Norddjurs/Syddjurs

Jan Kristensen
Tlf. 8628 0925
e-mail: jankr@dadlnet.dk

Angelmanforeningen i Danmark

Jane Villemoes
Tlf. 4031 7597
e-mail:
angelmanforeningen@gmail.com
www.angelman.dk

Cri du Chat Foreningen

Birthe Villani
Tlf. 8611 8887
e-mail: villani@mail1.stofanet.dk
www.criduchat.dk

Danske Døvblindfødtes Forening

Vibeke Faurholt
Tlf. 9885 4332
e-mail: faurholt@mail.tele.dk
www.dansksdbf.dk

Dansk Forening for Tuberøs Sclerose

Liselotte W. Andersen
Tlf. 8627 7714
e-mail: brandersen@webspeed.dk
www.tuberoessclerose.dk

Den danske CDG-forening

Pia Seitzberg
Tlf. 3512 5125
e-mail: johnnymadsen@email.dk
www.cdg.dk

Foreningen Handicappede Børn Uden Diagnose

Anja Grevinge
Tlf. 6178 0508
e-mail: hbud@forum.dk
www.hbud.dk

Landsforeningen for Rubinstein-Taybi Syndrom

Karin Kirkedal Hansen
Tlf. 3116 5559
e-mail: kirkedal.hansen@jafnet.dk
www.rubinstein-taybisyndrom.dk

UniqueDanmark

Dorte Vestergren Møller
e-mail: dorte@uniquedanmark.dk
www.uniquedanmark.dk

Kristelig Handicapforening

Ellen Hessellund Mikkelsen
Tlf. 8741 0138
e-mail: landskontor@k-h.dk
www.k-h.dk

Landsforeningen Downs Syndrom

Brita Mannick Laursen
Tlf. 9749 6688
e-mail: ulbrit@tele.dk
downssyndrom@downssyndrom.dk
www.downssyndrom.dk

Landsforeningen for Fragilt X syndrom

Helle Hjalgrim
Tlf. 4448 5808
e-mail: helle.hjalgrim@dadlnet.dk
www.fragiltx.dk

Dansk Forening for Williams Syndrom

Michael Lauridsen
Tlf. 6441 5391
e-mail: williamssyndrom@mail.dk
www.williams-syndrom.dk

LUMA – Landsforeningen der arbejder for Udviklingshæmmede Med Autisme

Henrik Sloth
Tlf. 6453 0697
e-mail: luma@lumaweb.dk
www.lumaweb.dk

Landsforeningen for Prader-Willi Syndrom

Kristina Bartholin Henriksen
Tlf. 2254 6653
e-mail: : elle-kristina@heaven.dk
www.prader-willi.dk

Landsforeningen for Sotos Syndrom

Yvonne Wounlund
Tlf. 6447 1090
e-mail: yvonne-wounlund@mail.dk
www.sotos.dk

Landsforeningen Rett Syndrom

Winnie Pedersen
Tlf. 7020 2053
e-mail: post@rett.dk
www.rett.dk

ULF – Udviklingshæmmedes Landsforbund

Lisbeth Jensen
Tlf. 7572 4688, Fax 7572 4633
e-mail: ulf@ulf.dk
www.ulf.dk

Copyright:
LEV må gerne kopieres og på anden
måde anvendes, hvis kilden tydeligt
angives.
Et eksemplar af den pågældende pub-
likation bedes tilsendt LEVs redaktion.
ISSN 1903-7937

Kolding
Kommune

Bostedet Brunebjerg

Brunebjerg 31-41 • 6000 Kolding • Tlf. 75 54 27 88

E-mail: soc-brunebjerg@kolding.dk

Bostedet Brunebjerg er et bosted for 20 voksne personer med psykisk handicap

Vi skaber rammerne for den enkeltes livsudfoldelse.

K. Westergaard Automobiler A/S

RENAULT

Høegh Guldbergs gade 18 • 8700 Horsens

75 62 51 33

www.westergaard-automobiler.dk

SOCIALPÆDAGOGERNE

ØSTJYLLAND

Søren Frichsvej 42 C, st. • 8230 Åbyhøj

Tlf. 72 48 63 00

A-kassen: 72 48 60 10

Fax: 72 48 63 50

E-mail: oestjylland@sl.dk

v/ Gert Hansen

Bogøvej 4 - 6710 Esbjerg V

40 26 23 39

www.gh-service.dk

Enhver opgave i
el-installationer udføres...

HARLEV-EL

Aut. El-installatør

Brian Pedersen

Edelhofvej 3
8462 Harlev J

86 94 10 59

Strikkepinden - og den lille Zebra

Kig forbi og se alt det lækre garn fra Geilsk, Lana Grossa, Hjelholts uldgarn, Onion, Viking Garn, Strikkekits fra Rasmilla, Økologisk garn, Strikkepinden - og den lille Zebra's eget uldgarn samt div. opskrifter. Der er også børnetøj af mit eget mærke *Zebra* 0-6 år.

Åbningstider:

Tirsdag - torsdag kl. 13.00 - 17.30

Fredag kl. 13.00 - 18.00

Lørdag kl. 10.00 - 14.00

Søndag - mandag lukket

Strikkepinden

- og den lille Zebra

På gensyn
Lea

Jægergårdsgade 44 • 8000 Aarhus C • Tlf. 86 28 36 03 • www.strikkepindenogdenlillezebra.dk

Rangers
Dinér og dansemusik for de fleste

Kontakt os på:
Mobil: 20 43 77 26
eller send os en mail
på: rangers@mail.tele.dk

Rangers

Dinér og dansemusik for de fleste

SPAR BÅDE TID OG PENGE PÅ DIT FORENINGSBLAD

Mangler du et foreningsblad, eller har du allerede ansvaret for et, kan vi tilbyde at løfte opgaven med produktionen. Et foreningsblad er ofte det vigtigste bindeled mellem forening og medlemmer.

Vi har mange års erfaring i produktion af foreningsblade, og kan være behjælpelige med layout, tryk, distribution og eventuelt annoncesalg til hel eller delvis finansiering af bladet.

Vi kan også altid give et godt tilbud på dine øvrige tryk opgaver, f.eks. programmer, billetter, plakater, flyers og visitkort.

Kontakt os for en uforpligtende snak, vi deler gerne ud af vores erfaring...

FL REKLAME

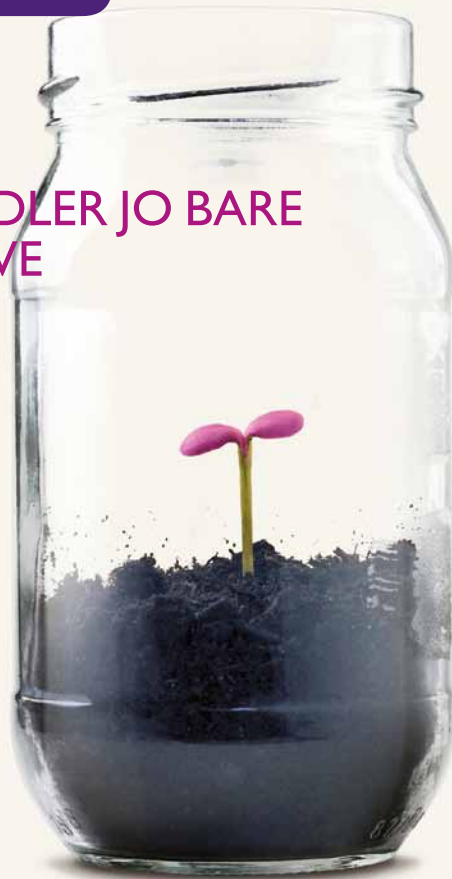
Agerbakken 21 · 8362 Hørning · 7022 1870

www.flreklame.dk · fl@flreklame.dk

Som pårørende til udviklingshæmmede og medlem af LEV kan du opnå gode rabatter på dine forsikringer hos Codan. Ring og hør mere på 33 55 55 55.

DET HANDLER JO BARE OM AT LEVE

LEV og Codan har sammen udviklet en række forsikringer, der er specielt tilpasset handicappedes og udviklingshæmmedes behov.

Vi kalder dem **HANDI** forsikringer

Du får f.eks. med HANDI hændelsesforsikring en række fordele i forhold til andre ulykkesforsikringer.

Blandt andet dækning af brilleskader, tandskader og knoglebrud, og så kræves der ingen helbredsoplysninger.

Ring nu til LEV og hør mere om alle HANDI forsikringerne, og hvordan vi hjælper dig med at forsikre det liv, du lever.

Al henvendelse til: Landsforeningen LEV,
Kløverprisvej 10B, 2650 Hvidovre, Tlf. 3635 9696